Tudengileht

Veebruar Eesti Kõrgema Kommertskooli sõltumatu ajaleht 2000

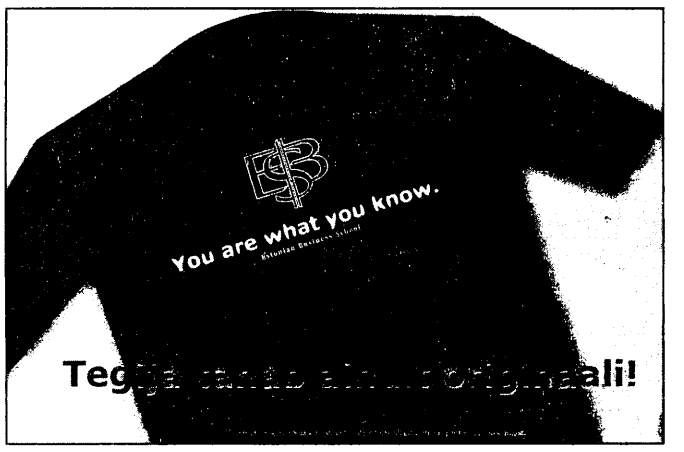

Muutused võimu-koridorides

3. veebruaril otsustatu kohaselt hakkab alates märtsist rektorina EBSi juhtima prof. Olav Aarna, kes töötas siiani Tallinna Tehnikaülikooli rektorina. Tegemist on äärmiselt olulise sammuga, mille eesmärgiks on tõhustada EBSi õppejõudkonna ja üliõpilaste osalemist lokaalsetes, ent samas ka rahvusvahelistes teadusprojektides. Seega on EBSi jõudsas arengus saabunud uus ajajärk, mille üheks prioriteediks on laialdane teadustöö. EBSi president, Madis Habakuk, jätkab ülikooli presidendi rollis ning keskendub strateegilistele küsimustele. Tudengileht uuris, millised on Olav Aarna ja Madis Habakuke kommentaarid ning plaanid seoses uue juhtimisstruktuuri rakendumisega. **LK. 3**

Olav Aarna - viimased päevad Tehnikaülikooli rektorina.

Eesti Kõrgema Kommertskooli rektorina asub tööle prof. Olav Aarna

Neljapäeval, 3. veebruari hommikul valis Eesti Kõrgema Kommertskooli (EBS) valimiskogu EBSi rektoriks professor Olav Aarna, kes alustab Eesti suurimas eraülikoolis tööd pärast tema volituste lõppemist TTÜ rektori ametis käesoleva aasta märtsis. EBS rektori vastutusalas on prioriteetidena ülikooli teadusliku uurimistöö laiendamine ja rahvusvaheliste teadusprojektide arendamine. Eesti Kõrgema Kommertskooli asutaja ja president, Madis Habakuk, jätkab ülikooli presidendi rollis ülikooli strateegi, tütarettevõtete ja suurte arendusprojektide juhina.

Ülikooli president Madis Habakuk kommenteerib uue ametikoha loomist ülikoolis: "EBS on oma üheteistkümne tegevusaasta jooksul kiiresti arenenud -seda näitab ka üliõpilaste arv , mis on kasvanud 84lt kooli algusaastal tänaseks 1830ni. Laienenud on ka EBSi õppeprogrammide hulk. Sellel sügisel avame uute erialadena infotehnoloogia juhtimise ja ettevõtluse kraadiõppeprogrammid. Ülikooli laienemisega ja tütarettevõtete tekkimisega on kasvanud ka tippjuhi ülesanded ja vastutusvaldkonnad ning tekkis vajadus töökoormust jagada"

Taustinformatsiooniks:

Professor Olav Aarna on olnud 1991. aastast Tallinna Tehnikaülikooli rektor. Uus rektor TTÜle valiti 8.veebruaril, kelleks sai Andres Keevallik. Olav Aarna on tehnikateaduste doktor tehnilise küberneetika alal. Ta on Eesti Teaduste Akadeemia akadeemik ja Tampere Tehnikaülikooli audoktor. Olav Aarna on Eesti Haridusfoorumi asutaja ja toimkonna esimees ning Sihtasutus Hariduspoliitika Keskus nõukogu esimees.

Eesti Kõrgkoolide Miss 2000

Neljapäeval, 10. veebruaril toimus ööklubis Bonnie & Clyde üritus, mille toimumist olid paljud juba pikkisilmi igatsenud. Eesti Kõrgkoolide Missi valimise üritus on piisavalt pika traditsiooniga ettevõtmine, mille tõttu olid ootused suhteliselt kõrged (seda eelkõige missikandidaatide suhtes). Õhtu jooksul võisid kohaletulijad osa saada mitmetest seltskonnamängudest ja hinnata erinevate ülikoolide iluduskuningannade seesmisi ja välimisi omadusi. Loe lisa ja vaata fotokollektsiooni! **LK. 6**

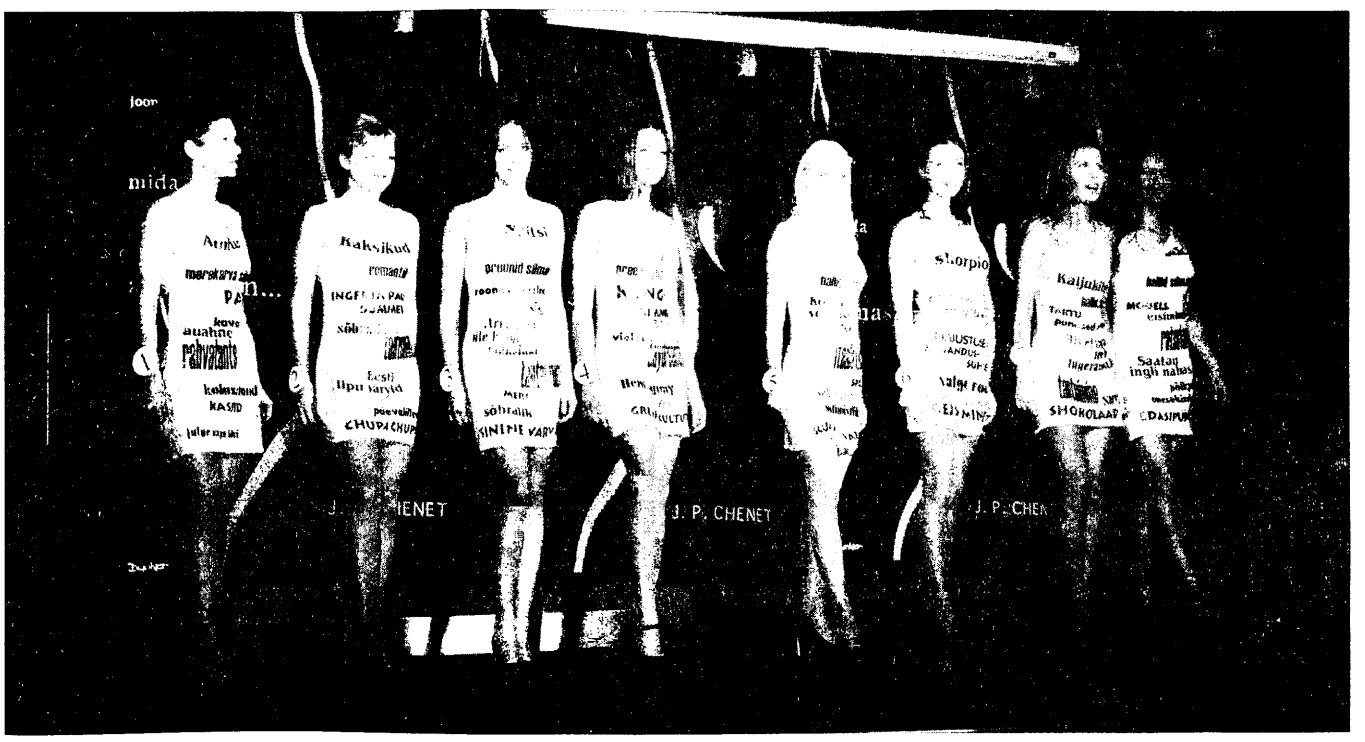

Tahad teenida? Tahad, et sind tuntakse/ tunnustatakse?

Esita oma viimasel semestril või alles hiljuti kirjutatud essee, referaat või uurimistöö EBS Üliõpilaste Uurimistööde Konkursile ja Sinu unistused täituvad, ausalt!

Deadline: 1. märts 2000

Kui veel kahtled, siis lisainfot saad:

edustus@ebs.ee
http://edustus.ebs.ee

Tudengileht

Mõtteid "Tühjast vihmamantlist"

INGMAR MATTUS
peatoimetaja

Täna kirjutan jälle. Kirjutan Sinule, kirjutan meile, kirjutan kõikidele inimestele, kes on avatud ja on harjunud mõtlema, analüüsima. Mind on kritiseeritud viimasel ajal. Räägitakse, et peatoimetaja veerus avaldatav tekst on liigagi sügavamõtteline. Mõned inimesed soovivad kohata pisut üldisemat, natuke isegi labast mõttelendu selles raamitud ristkülikus siin. Ma ei ole nõus sellisele survele alistuma, sest see kutsuks esile tagasimineku. Nii et naudi seda tänast teksti just erilisel määral, kuna selles leidub tasast irooniat ja deifinitsioone, kuid eelkõige saad sa oma aju kasutades aru, kuhu me oleme jõudnud. Oh jaa, kasutan mitmete suurkujude mõttelende iseloomustamaks seda tasandit, kus me hetkel nõnda eeskujulikult sammume. (Seekordse mõtiskluse põhillikaks on Charles Handy suurepärane üllitis nimega "Tühi vihmamantel")

—

Al Gore on kirjutanud: "Oleme oma tsivilisatsioonist konstrueerinud valemaailma, mis koosneb plastiklilledest ja –murust, õhu konditsioneerimisest ja fluorestseeruvast valgusest, avanematutest akendest ja mitte kunagi peatuvast taustmuusikast, päevadest, mil me ei tea, kas on sadanud, öödest, mil taevas jääb kogu aeg särama, Walkmanitest ja Watchmanitest, meelelahutuskookonitest, mikrolaineahju jaoks külmutatud toidust, unistest südametest, mille võpatuse saatel käima lükkamiseks meil on kofeiin, alkohol, narkootikumid ning illusioonid."

—

Charles Handy kirjutab: "Me oleme proovinud planeerida ja ohjata maailmakaubandust ja rahamaailma ning teha maailma rohelisemaks. Me arvasime, et kõige jaoks on olemas mõistlik lahendus, et maailma on võimalik teha paremaks.

Sellest pole asja saanud. Juhtimine ja ohjamine mureneb kõikjal. Uus maailmakorraldus paistab väga tõenäoliselt lõppevat korratusega. Me ei suuda panna asju juhtuma nii, nagu me soovime – ei kodus, tööl, valitsuses ega kindlasti mitte maailmas tervikuna. Nüüdseks on selge, et juhtimisel on piirid. Me arvasime, et õige vastus on kapitalism, kuid need, kes on näljased ja kodutud, pole selles veendunud..."

"Uus elu kerkib pidevalt esile vana hääbumisest ja korratusest."

—

Scott Fitzgerald on kunagi öelnud, et esmaklassilise mõistuse tunnuseks on võime hoida ühel ja samal ajal peas kahte vastandlikku mõtet ning selle juures säilitada tegutsemisvõime.

—

Handy kirjutab: "Meie rahutus maailmas ei paista meil kunagi olevat küllalt aega, ent kunagi varem pole meil olnud kasutada nii palju aega kui praegu. Me elame kauem, me kulutame vähem aega asjade tegemiseks, kuna efektiivsus tõuseb, ning nõnda peaks meil olema rohkem jõudeaega. Siiski oleme sellest imelikust ressursist teinud võistlusrelva, makstes ülemäärast hinda kiiruse eest. Kui me oleksime targad, kas me siis ei võtaks ajalt hinnalipikut küljest ning ei annaks endale aega lihtsalt seisatada ja ringi vaadata? Oli aeg, mil me teadsime, mis aeg on..."

"Aeg on muutumas selliseks, et ta on fikseerimata. Organisatsioonid soovivad suuremat paindlikkust..."

"Praegu on aeg siiski paljude jaoks pigem tasakaalust väljas kui tasakaalus, mis tähendab, et ka nende elus pole tasakaalu..."

"... inimesed otsivad tarbimisest üha rohkem rahuldust ning isegi elu mõtet."

—

Mul on äärmiselt hea meel, kallis lugeja, et sain need mõtted Sinuni tuua. Tõepoolest, me oleme uue aja künnisel, sest tänapäeva organisatsioonid ja ühiskonnakorraldus on unustanud ära kõige aluse. Kõige aluseks oleme meie, INIMESED. Praeguse ühiskonna aluseks on organisatsioonid, millest tuleneb kõik muu. Inimesed on muutunud organisatsioonide arengu ja progressi teostamise vahenditeks. Kõik peaks olema siiski vastupidi. Adam Smith väidab oma ühes raamatuski (*"A Theory of Moral Sentiments"*), et stabiilne ühiskond on rajatud sümpaatiale, moraalsele kohusele arvestada oma kaasinimestega.

"Ideaalid on nagu taevakehad. Kunagi ei lähe teil korda neid sõrmega puudutada. Kuid nagu meresõitja, kes viibib veteväljadel, valite te nad endale juhtideks ning neile järgnedes jõuate välja oma saatuse juurde."

Carl Schurz (1829-1906),
diviisikomandör Põhja-Ameerika kodusõjas, hiljem senaator

Summary

EBS' new principal - Olav Aarna

On the 3rd of February Olav Aarna (ex-principal of Tallinn Technical University) was elected by the EBS Election for the post of EBS principal. Mr. Aarna will start his work at EBS in March. His duties and obligations are mainly connected with the aim to turn EBS into a true science-based higher educational institution.

Olav Aarna holds a D.Sc. in Control Engineering and PhD in Chemical Engineering. He is also a Honorary Doctor of Tampere University of Technology and a Member of the Estonian Academy of Sciences.

The election of Olav Aarna is the first step in changing the organisation structure in EBS Group. While Mr Aarna will be in charge of day-to-day operations, his predecessor, Mr Habakuk, will act as a strategist for the whole EBS Group.

On thursday, last week, a meeting was held for the members of Student Council with the EBS' President and Vice-Presidents for the informational purposes. Therefore, dear readers, if there might arise any questions about the latter matter, please do turn to your class representatives who were present in the meeting.

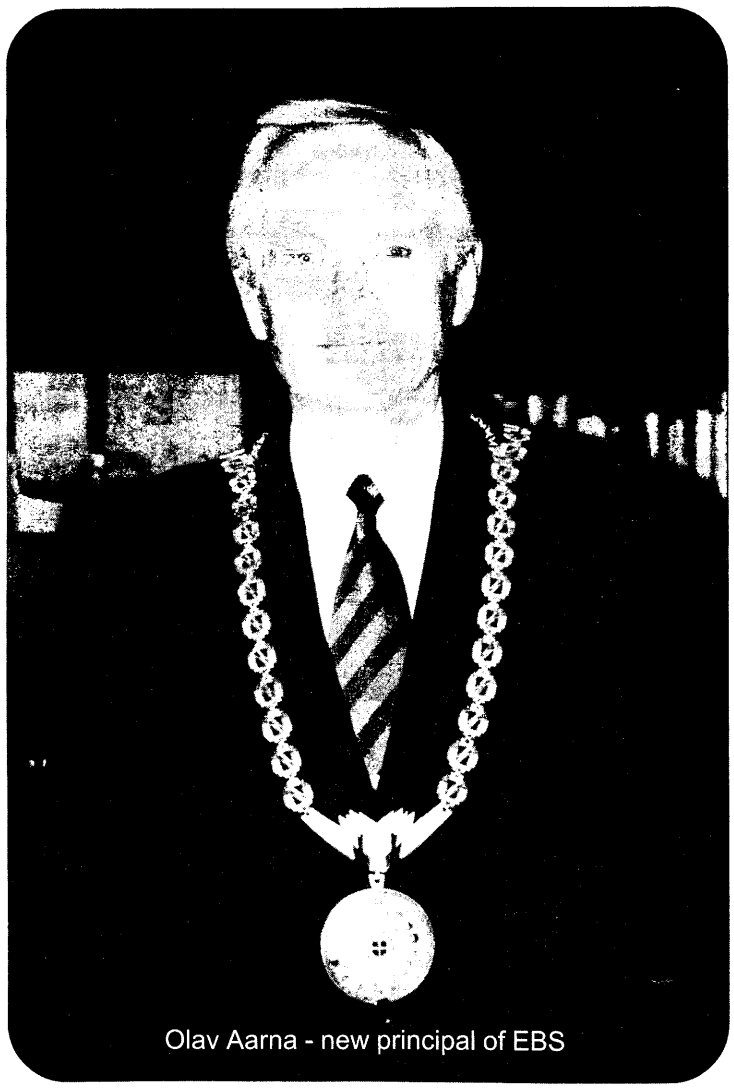

Olav Aarna - new principal of EBS

TOIMETUS

Peatoimetaja: **Ingmar Mattus** (BBAh-II)
Assistent: **Illimar Mattus** (BBA-III)
Assistent: **Andreas Nestor** (ÕHB-I)
Ajakirjanik: **Maarja Uulits** (BPA-I)
Andres Labi, Erki Nukk, Juhan Haldre, Kaido Irval, Kuno Peek jpt.
Tudengilehe fotoarhiiv: http://galerii.ebs.ee
Toimetuse e-mailiaadress: ajaleht@ebs.ee
Tel: 8 252 92 336 Fax: 631 3959
Tiraazh: 2000 tk.
Tudengilehte annab välja Eesti Kõrgema Kommertskooli Üliõpilasomavalitsus.
Lehte trükitakse "Akadeemia Trükk" trükikojas.

Muutused võimukoridorides

Küsimustele vastab Prof. Olav Aarna

3. veebruaril valiti Teid Eesti Kõrgema Kommertskooli rektoriks. Te olite üheksa aastat Tallinna Tehnikaülikooli rektor. Astudes uude ametisse, mis on need väärtused ja mõtted, mida võtate endaga TTÜst kaasa ja mida ootate EBSilt?

Ülikooli näo, sealt omandatava hariduse kvaliteedi määrab ülikoolis loodud akadeemilise keskkonna kvaliteet. Viimatinimetatu oluliseks, kuid mitte ainumääravaks komponendiks on erudeeritud ja oma loovisiku kordumatusega õpikeskkonda ergastav ning sealt inspiratsiooni ammutav õppejõud.

Ülikoolil on teatav analoogia teatriga, kus tegevus käib korraga mitmes saalis, lava ja saal on vähem teineteisest eraldatud ning aega-ajalt vahetavad omavahel kohta. Ootan EBSilt, tema üliõpilastelt, õppejõududelt, kõigilt töötajatelt valmisolekut ja soovi selles ühisloomingus kaasa lüüa, teha "head teatrit".

Millised on Teie arvates EBSi perspektiivid kohalikul ja rahvusvahelisel haridusturul? Mis suunas Teie kui EBS rektori arvates tuleb Baltimaade suurimal eraülikoolil liikuda, et olla tuntud ja edukas?

Esimese üheteistkümne aastaga on EBS muutunud hinnatud kaubamärgiks Eesti haridusturul ja teinud tõhusat tööd enda tutvustamiseks rahvusvaheliselt, eelkõige Euroopas. Maailma kogemus näitab, et tuntud ja edukas saab olla vaid kitsas ja selgelt määratletud nishis. Kiiresti muutuvas maailmas ja haridusturgu pingestava konkurentsi tingimustes on edukuse eeltingimuseks kõrgendatud innovatsioonivõime. Arvestades tehnoloogia kasvavat osa maailma arengutes, tuleks EBSil oma tugevus äri- ja haldusjuhtimise vallas ühendada tehnoloogia ja innovatsiooniprotsesside juhtimisega, arendades seal välja endale sobiva nishi.

...lav Aarna - esimene EBSi rekt...

Milline peab olema ühe äriülikooli suhestatus praktilise teadmise/kogemuse ja akadeemilise hariduse vahel?

Olen sügavalt veendunud, et ka XXI sajandil kehtib XIX sajandi tarkus: ei ole midagi praktilisemat heast teooriast. Hea ülikool mitte ainult edastab teadmisi heast teooriast ja oskusi selle rakendamiseks, vaid osaleb ka ise heade teooriate loomisel. Küsimuseks on, mida konkreetses valdkonnas mõista hea teooria all. Eelmises vastuses nimetatud valdkondades on hea teooria tavaliselt suuremahulisel ja edukal koostööl ettevõtetega, konsultatsioonitegevusel ning rakendusuuringutel põhinev üldistus.

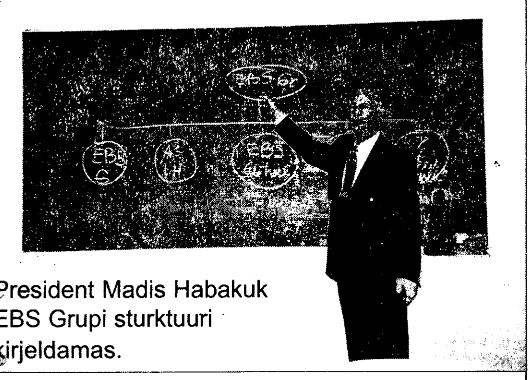
President Madis Habakuk EBS Grupi sturktuuri kirjeldamas.

Küsimustele vastab president Madis Habakuk

3.veebruaril valiti EBSi rektoriks prof. Olav Aarna. See on uus ametikoht ja loodi praeguse presidendi ametikoha kõrvale. Kuidas kommenteerite uue ametikoha loomist?

EBS juhtimisel rakendatakse tüüpilist äriettevõtte juhtimisstruktuuri. See tähendab, et kui ettevõte on väike, juhib teda tipust üks inimene, kes sisuliselt täidab nii juhatuse- kui ka nõukogu esimehe rolli. Kui ettevõte kasvab, jagatakse see töö kaheks. Tänaseks on EBS nii suur, et üks mees ei jõua enam kogu tööd ära teha ja appi tuleb teine. EBS töötab erakooli seaduse alusel, mis tingib teistsugused ametinimetused ja ka mõnevõrra teistsugused õigused-kohustused, kuid tingis uue ametikoha loomise EBS kasv.

Milliseks kujuneb tööjaotus Teie kui presidendi ja uuel rektori ametikohal märtsist tööd alustava prof.Olav Aarna vahel? Kas uus juhtimisstruktuur toob kaasa muudatusi ka õppejõudude töös?

Üldjoontes vastutab president EBS üldstrateegia, finantsjuhtimise, suuremate uuendusprojektide ja tütarettevõtete juhtimise eest, rektor aga ülikooli igapäevase juhtimise eest. Tööjaotuse optimeerimisel tulevad loomulikult arvesse ka inimeste konkreetsed tugevused ja nõrkused nii teadmiste-oskuste kui ka kogemuste ja sidemete osas. Arvestamata ei saa jätta ka isiksuste omadusi. Struktuurimuudatus õppejõudude töös muutusi esile ei kutsu.

Täna räägitakse palju Eesti hariduse tasemest ja selle vastavusest tööturu nõudmistele. Millised on Teie arvates need perspektiivsed valdkonnad, kus Eesti vajab haritud spetsialiste kolme aasta pärast? Milline on EBSi roll Eesti riigi vajaduste täitmisel? Perspektiivsete valdkondade edetabelit juhib infotehnoloogia, mis telekommunikatsiooniga kokkukasvamise järel tähtsustub veelgi. Sellel alal on hetkel Euroopas ligikaudu 2,5 miljonit vakantset töökohta. Eesti tootmisettevõtete tippjuhid rõhutavad järjekindlalt ka vajadust tootmisjuhtide ja -spetsialistide järele. Eesti arengu seisukohalt on väga oluliseks ettevõtluse eriala. Selle lõpetanud peaks asutama uusi ettevõtteid ja saama omanikeks. Seda suunda hakatakse ikka enam ja enam ka riiklikult toetama.

CURRICULUM VITAE

Olav Aarna

Professor, Rector of Estonian Business School. Born on November 4th, 1942 in Tallinn

1. Education

1986 - D.Sc. in Control Engineering from Kharkov Institute of Radio Engineering;
1971 - PhD in Chemical Engineering from Tallinn Technical University (TTU);
1965 - M.Sc. in Control Engineering from TTU;

2. Academic Career

1987-... - Professor of process control at TTU,
1978-87 - Associate professor at TTU,
1976-78 - Senior research associate at TTU,
1973-76 - Associate professor at TTU,
1971-73 - Lecturer at TTU,
1967-68 - Lecturer at TTU,
1966-67 - Instructor at TTU.

3. Professional Development

1992 - Summer School for University Administrators (3 weeks), Thousand Oaks, California, USA
1989 - Fulbright visiting professor (5 months), University of Colorado, Boulder, USA;
1975-76 - Guest researcher (10 months) at the Royal Institute of Technology, Sweden.

4. Research activities

During the period 1967-90 reserch activities have been concentrated on continuous process control and modelling with emphasis on chemical plant state estimation. Starting from 1990 the focus has been shifted to educational systems analysis from the open systems and conceptual modelling points of view. The latter has been used to develop strategic development plans for TTU (1989-99), higher education and vocational training in Estonia (1990), higher education and research in Estonia (1991), engineering education in Estonia (1992), drafting Law on Higher Education and Law on Reserch and Development (1993-94), developing educational strategy for Estonia (1997-99).

Significant part of research activities starting from 1993 has been related to participation in the Council of Europe project "Democracy, Human Rights and Minorities: Cultural and Educational Aspects" (1993-96) as vice chairman of the project group, in the Council of Europe project "Access to Higher Education in Europe" (1994-96) as member of the task force "Under representation in higher education", and in the European Access Network projects.

5. Publications

The number of scientific publications exceeds 80, including 3 textbooks in automatic control, process control and modelling. The most important publications from the "control and chemical engineering period" (1967-90) include:

1. Aarna O. (1980) Automation of chemical plant modelling. *Automatica.* **16** (5), pp.649-661.
2. Aarna O.A. (1984) Balance models for evaluating the state of chemical engineering systems. *Automation and Remote Control* **45** (5) Part 2, pp.655-662.
3. Aarna O. (1991) Joint state and parameter estimation/identification for systems with coupled static and dynamic models. *AIChEJournal*, **38** (4), pp.367-376. – (Coauthors: Z. Fathi, W.F. Ramirez).

The most important publications from the "educational and research policy period" (1990-99) include:

1. *Estonian Educational Strategy*, Preprint: Ministry of Education of the Republic of Estonia, 49p. (1998) (in Estonian)
2. Aarna O. (1999) Evaluation practices and management of change: the Estonian experience. In: *Science Evaluation and its Management.* IOS Press, pp.211-217.
3. *Strategy for Developing Educational System in Estonia*, Preprint: Ministry of Education of the Republic of Estonia & Estonian Educational Forum, 49p. (1999) (in Estonian)

6. Participation in Conferences

Participation in more than 40 international congresses, conferences, workshops etc. with research and review papers. The most important conferences from the "control and chemical engineering period" (1967-90) include:

1. Aarna O. (1978) Dynamic chemical plant model and its application. In: *7th IFAC World Congress*. Pergamon, Oxford, pp.279-86.
2. Aarna O. (1979) Integreated approach to the process control system design. In: *Preprints of SOCOCO'79.* Vol.II. Prague, Czechoslovakia, pp. C-X-1 - C-X-4. – (Coauthor: K.Raiend)
3. Aarna O. (1982) Chemical plant state estimation using balance models. In: *Preprints of SOCOCO'82*. Madrid, Spain, pp.352-356. – (Coauthors: K.Jõers, U.Siitan, T.Teder)

The most important conferences from the "educational and research policy period" (1990-99) include:

1. Aarna O. (1993) Towards high-quality engineering education in Estonia, In: *Preprint of SEFI Annual Conference: Achieving and Assessing Quality of Engineering Education*. Lulea, Sweden, pp.113-117.
2. Aarna O. (1995) Tallinn Technical Univerity for tolerance in Estonia, Preprint of the Council of Europe CC-HER Forum Conference: *Higher Education for Tolerance in Europe*, Ljubljana, Slovenia, 15p.
3. Aarna O. (1997) Linking engineering education and technological innovation in a transitional economy: Estonian experience. In: *Preprints of UN Commission for Europe International Conference on "higher Education, Research and Industry in European Econo-mies in Transition"*. Riga, 12p. (Coauthor: B.Tamm)

7. Administrative Duties

1999-... - Chairman of the Board, Educational Policy Center, Tallinn
1998-... - Vice Chairman of the Estonian National Council for Research and Development
1996-... - Chairman of the Board, Cybernetica Ltd., Tallinn
1993-98 - Secretary General of the Estonian National Council for Research and Development
1993-... - Estonian delegate to the Council of Europe Higher Education and Research Committee
1991-... - Rector of TTU
1983-91 - Head of Department of Control Engineering at TTU

8. Professional Activities

1994-98 - Board member of the Estonian Engineering Association
1993-95 - Member of SEFI (European Society for Engineering Education) Executive Committee
1992-94 - Board member of the Estonian Society of Electrical Engineers
1991-... - Chairman of the Estonian Rectors Conference
1991-93 - Member of the Estonian Science Council
1990-92 - Adviser to the Minister of Education
1990-... - Member of the Estonian Science Foundation Council

9. Public Activities

1998-... - President of the Estonian European Movement
1997-... - Chairman of the Estonian Educational Forum
1995-97 - Vice Chairman of the Estonian Educational Forum
1995-... - President of the European Access Network
1994-... - Member of UNESCO National Commission
1992-94 - Vice-Chairman of UNESCO National Commission

10. Academic Recognition

1996 - Honorary Doctor of Tampere University of Technology
1991 - Foreign Member of the Swedish Academy of Engineering Sciences in Finland
1990 - Member of the Estonian Academy of Sciences
1989 - Fulbright lecturing award

Tallinn,
January 12, 2000

Infotehnoloogia juhtide koolitamisest EBSis

Tänapäeval pole asutusi, organisatsioone, ärietteevõtteid jms, milles puuduksid arvutid koos tarkvara, lisaseadmete, ühenduskanalite ning paljude-paljude muude asjadega, mille olemasolu, arendusi ning rakendusi tähistatakse tavaliselt sõnaga "infotehnoloogia". Samas on üsna tüüpiline, et ühel ajal muretsetakse midagi raamatupidamise tarbeks, teisel ajal midagi personaliosakonnale jne, kuni selgub, et soetatud asjad ei taha kohe kuidagi ladusalt koos toimida. Seejuures on sageli allüksuste juhid ja neile soetuste eel soovitusi jaganud ***oma ala spetsialistid*** veendunud, et need asjad, mis ***nemad*** omal ajal ostsid, on ju väga head! Suured bossid saavad aru küll, et kogu nende juhitavas süsteemis midagi seoses infotehnoloogiaga krigiseb, kuid nagu üldiselt näha võib – asjad oluliselt ei parane.

Väljapääsu otsides on mitmel pool jõutud veendumusele, et tööle tuleks palgata – ja seda juhtimise tipptasemel(!) – uued asjamehed: infotehnoloogia juhid (mänedzherid, administraatorid või muu sarnase "ilusa poisslapse nimega" spetsialistid). Häda on aga reeglina selles, et asjakohase koolitusega tegelasi pole kusagilt võtta, kuna neid pole kusagil spetsiaalselt koolitatud. Reeglina püütakse olukorrast üle saada sel teel, et mõnele arvutiala inimesele loodetakse kiiresti-kiiresti selgeks teha juhtimisalased tarkused või siis püütakse mõnele juhtimiskoolituse saanud inimesele kribinal-krõbinal õpetada ühte-teist riistvara, tarkvara, andmeside jms valdkonnast. Ei üks ega teine äsjakirjeldatud lähenemine vii lõppkokkuvõttes selleni, mida tegelikult vaja oleks. Sellele äratundmisele on tänapäeval jõutud pea kõikjal arenenud riikides, üsna väikese hilinemisega ka Eestis.

Eelöeldu põhjal võib väita, et vastavas valdkonnas on koolitusturul tekkinud vaba ning ***vältimatult*** täituv ala. Järelikult: kes ees-see mees. EBS on otseloomulikult, esialgu ilma suurema kisa-kärata asja käsile võtnud sihiga käivitada järgmisel õppeaastal infotehnoloogia juhtide koolitamine bakalauruse tasemel. Uue eriala tarbeks on koostatud asjakohane õppekava. On fikseeritud konkreetsed persoonid, kelle kureerida on õppekava põhiplokkide ainete reaalne õpetamine. Näiteks infotehnoloogia akadeemiliste alusainete (süsteemse käsitluse alused, algebra, algoritmiteooria, loogika) õpetamise korraldamise eest kannab hoolt professor Peeter Lorents; IT põhiainete (sissejuhatus informaatikasse, praktiline infotehnoloogia, andmeside ja arvutivõrgud, andmebaasid ja infosüsteemid) õpetamise panevad käima professorid Toomas Täht ja Enn Tõugu; tarkvaratehnika (tarkvaratehnika põhialused, infosüsteemide arendusvahendid ja meetodid, internet ning hajussüsteemide arhitektuur, IT projektide juhtimine) eest hakkab hoolitsema Rootsi Kuningliku Tehnoloogiainstituudi (KTH) professor, akadeemik Enn Tõugu; IT juhtimine (IT ökonoomika, infosüsteemide rajamine, infotehnoloogia töökorraldus ja haldamine, IT strateegiline planeerimine) jääb Andres Ploomi kureerida, kellel on muuhulgas seljataga ligi 20 aastat tööd IBMis, Eestis tuntud tegijaks tõusnud firma BCS rajamine ning märkimisväärne karjäär kõrgetasemelise juhtimiskonsultandina. Lisaks sellele hakatakse tulevastele IT juhtidele lugema vajalikus mahus palju muud, mida on EBSis aastaid edukalt õpetatud.

Peeter Lorents,
EBS-CBS direktor

Jõustus *Double Degree* harta

Pariisis toimus detsembrikuu alguses nõupidmine, kus kirjutati alla *Consortium of International Double Degree* hartale.

Harta põhjal on alates järgmisest õppeaastast parimatel EBSi bakalaureuseõppe tudengitel võimalik taotleda lisaks EBSi diplomile ka mõne välisülikooli diplomit. Selleks tuleb õppida viimane õppeaasta ühes konsortsiumi liikmeks olevas ülikoolis ning kirjutada ja kaitsta seal

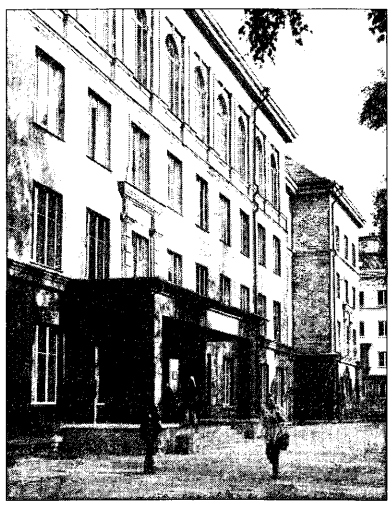

oma lõputöö. Eelduseks on, et koduülikoolis ei tohi olla ühtegi võlgnevust, väga head keeleoskused eelkõige partnerülikooli maa keeles (sest paljud ülikoolid on esitanud nõude, et lõputöö kirjutatakse ja kaitstakse antud maa keeles) ja inglise keeles ning tippõppeedukus koduülikoolis.

Välisülikooli diplom kehtib ainult koos koduülikooli diplomiga, st., et välisülikooli diplomile tehakse märge "kehtiv ainult koos koduülikooli diplomiga", sest vastasel juhul võib tekkida olukord, et tudeng oleks justkui lõpetanud nelja aastaga 2 ülikooli.

Reeglina on meie üliõpilase välisülikooli siirdamise eelduseks sealse üliõpilase soov tulla EBSi, sest tegemist on igal konkreetsel juhul bilateraalsete lepingute sõlmimisega, kus määratletakse täpselt ära, mida keegi kusagil peab õppima ja mitu üliõpilast vahetusse läheb.

Eelnimetatud üliõpilasvahetuse raames on võimalik kasutada ERASMUSe stipendiumi.

EBS-lane võtab ainult originaali!

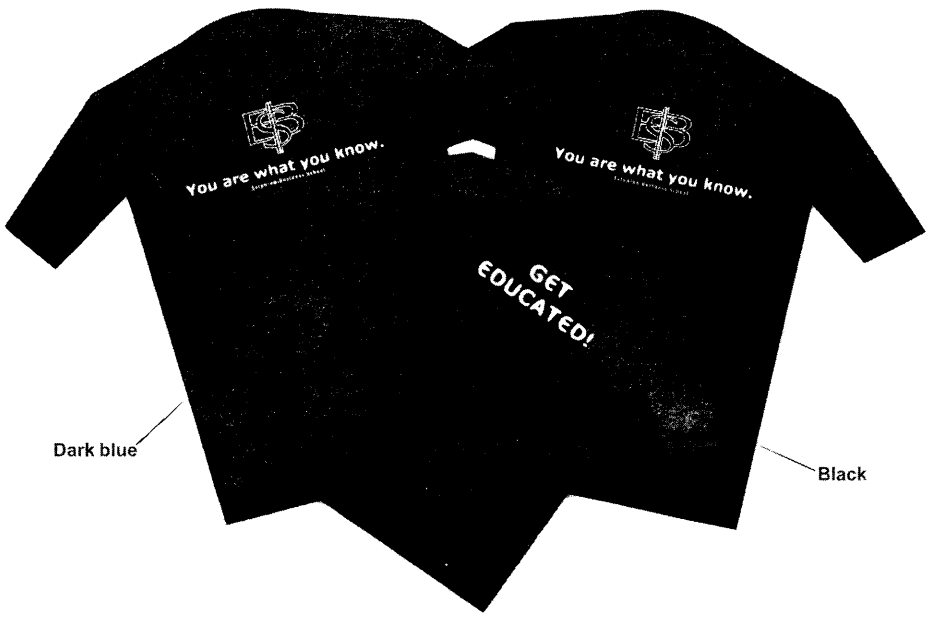

Jah, tegelikult on ainul kaks võimalust - Sa kas oled EBSlane... või Sa oled meie sõber. Tõesti, leidub tuhandeid detaile, mille poolest me sarnaneme. Näiteks: me oleme haritud, oleme edukad, naudime elu ja üksmeelt. Jah, ja tõeline EBSlane kannab uhkuse ja autundega meie oma T-SÄRKI, sest see on jällegi üks asi, mis Meid ühendab.

OLE KIIRE, sest särke jätkub vaid parimatele.

ALFA

Särke müüakse EBSi päeva- (ruum nr. 115) ja õhtuõppe (ruum nr. 107) osakondades Lauteri tänav 3. Ühe särgi hind on 175,-
Only a limited quantity of EBS T-shirts is sold in room 115 and 107. One T-shirt costs 175 EEK.

Presidendi läkitus

Igal aastal lõpetavad tuhanded noored keskkooli ja ligi kolmandik nendest valib ülikoolitee. Ülikoole on palju ja erialasid nendes veel rohkem. Kuidas leida kool ja eriala, mis aitaks maksimiseerida edasist kvaliteeti? Vastuseid on õnneks rohkem kui üks. Elukutseid on palju ja inimeste arusaamad elu kvaliteedist on erinevad. On siiski midagi, mis olukorda lihtsustab. Ülikooli pürgijate elu kvaliteedi osaks on töö. Igaüks tahab pärast ülikooli lõpetamist tööd. Järelikult tuleb valida eriala, mis suure tõenäosusega töö kindlustab. Annan selleks mõned juhtnöörid.

Esimene aksioom. Enne kui valid eriala, küsi mõnelt tuttavalt kogenud juhilt, mis erialaga inimestest on tema arvates puudus 5 aasta pärast. Kui uskuda ajakirjandust, siis enamasti seda ei tehta. Kuidas muidu saaks olla suur tung erialadele, kus töökohti praktiliselt pole (hulk humanitaarerialasid, turism jne.). Samas aga on suhteliselt vähe soovijaid erialadele, kus töökohtade arv suur (teenindus, tootmine) või nõudmine suureneb kiiresti (infotehnoloogia). Kui valite meeldivuse ja kasulikkuse vahel soovitan eelistada viimast. Poole just meeldiv olla töötu meeldival erialal.

Teine aksioom. Iga hinna eest ülikooliharidust saada ei tasu. Nõutud kutseharidus on tööturul kõrgemas hinnas kui mittenõutud ülikooliharidus. Tundub, et ühel osal abiturientidest on soov omandada iga hinna eest ülikooliharidus ja seda ükspuha mis erialal. Väidan, et see ei tõsta elu kvaliteeti. Seda kinnitavad ka abielusotsioloogid.

Kolmas aksioom. Riigikoolis õppides on riskid suuremad. Riigikoolid hoolivad vähe, mis saab nende lõpetanust. Kuidas muidu oleks seletatav, et Ida-Virumaal ühe riigikooli 1999. aasta kevade kõik 323 lõpetanut registreerisid end töötutena. Samas ei õnnestunud leida töötute nimekirjast ühtegi meie ülikooli lõpetanut.

Neljas aksioom. Mõned erialad on "elus hakkamasaamise erialad". Neid on vähemal kaks: ärijuhtimine ja õigus. Ma ei ole kohanud kunagi ühtegi selle erialaga inimest töötute hulgas. Põhjuseks pean seda, et nende erialade paljude õppeainete puhul on kõrvalteemaks: kuidas saada elus hakkama.

Viies aksioom neile, kelle tiivad kannavad väga kõrgele. Omandage nõutav eriala õppides vähemalt üks semester mõnes välisulikoolis. Selle tulemusena tõuseb teie väärtus järsult nii Eestimaisel kui ka rahvusvahelisel tööjõu turul.

Madis Habakuk,
EBSi President

http://galerii.ebs.ee

Say Hello to Matteo Cuelli!

Last Tuesday you could see some new faces at Estonian Business School - they were the new ERASMUS exchange students. They have all come from the places far away from our beloved Estonia. One of them, a guy called Matteo, is from Italy and he agreed to share with us some of the emotions he has already had here.

Matteo, a 21-years-old student flew here from Milan. He's doing his studies in *Universita Commerciale Luigi Bocconi* and, believe it or not, he's gonna stay with us till the end of the semester. Actually

he is still unsure when he's going to leave, as he hasn't bought a flight ticket back to Italy.

When Matteo starts to talk about his plans here at EBS, the room where we do the interview changes the colour. Matteo likes to travel a lot. He talks so passionately about his trips to the U.S., England, Morroco, Brazil ... He has motley memories from here and there. Right now he has plans for visiting the outskirts of Russia.

When Matteo was still a young boy, he heard about the tiny Baltic states who were agonisingly fighting for their independence and he was confident that someday he would go there and look around with his own eyes. Probably it is one of the strongest reasons, why he is here at this moment. The other reason was the adjacency to the Nordic countries, where Matteo has many friends. From here it is easy for him to visit them.

The first emotions about Estonia and Estonians in general, where positive. Estonians are friendly and outgoing, though not as open-minded as Italians but still extremely adorable.

One of the first things that impressed Matteo were the nightclubs, where he discovered, that 70% of the people hanging out there are female and consequently 30% of them are male. In Italy, Matteo said, it is very much the reverse. More or less, the means of entertainment in Italy and Estonia are comparable. Still, he thinks that Estonians overdo a bit with drinking. The reason, as he states it, comes from the cultural background. The two nations from different backgrounds have mainly the same chatting topics: cars, girls and sport. Matteo can talk a lot about sports. Maybe it's because of the fact that he has been playing volleyball and he is also a volleyball couch.

Studies. Matteo couldn't say much in particular about the lectures in EBS, as he hasn't had a chance to visit all of the classes. Still he thinks that in EBS much more is done in classes in terms of teamwork and solving the cases than in Italy, where individual work and theory are the most important ones. Matteo says the following about Italians: ordinarily 1 Italian is smart, 2 Italians don't do much more than argue to decide who is the leader but from 3 Italians you can form different political parties.

Next year Matteo plans to graduate from the university and maybe one day he'll attend another one to get his Master's. Right now he is not very sure about it, but he has plans, many plans.

Matteo is already active in extra-curricular activities in EBS. He has been here for only 2 weeks now and the Student Government folks have had some actions together with him! Matteo and 4 other just enrolled ERASMUS students (Christian, Rainer, Rolf, Gabriele - see photos below) did a presentation last Saturday for the 30 Latvian students who were visiting EBS. Later on, they organised a little sightseeing tour for them around the Vanalinn. Tudengileht's editor in chief, Ingmar Mattus, has also been in discussions with Matteo about his interest in becoming a journalist for the paper. So, Matteo has given a good example to many of us who still hesitate to act.

I'm sure that we can say we are happy about students like Matteo and his friends staying here with us at EBS. It's nice to have him here and not only because of the brown eyes and sun-bathed skin. It is nice to meet with the people from a place that is in some ways so far away. And finally,

EBS students! Do not just acknowledge that he is here, go to him and ask the questions that you surely have in your mind. I know, it's so hard for Estonians it' to go to a foreigner and start talking but it's so much fun once you do it! He also gave his e-mail adress for the readers of Tudengileht – Matteo.Cuelli@ebs.ee.

Maarja Uulits (BPA-I),
Illimar Mattus (BBA-III)

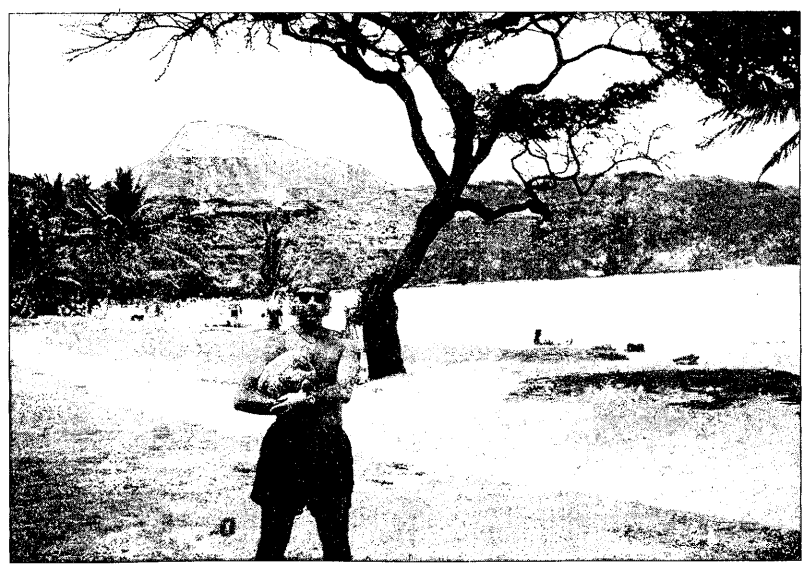

International EBS

International-mindedness has always been very important for EBS. One of our programmes for helping to keep this idea up is the IntBBA programme. This unique programme (the only english-languaged in EBS) enables everyone, whose mother-tongue is not estonian or who thinks he/she needs to get education in a foreign language to come to learn at our school. The IntBBA programme also makes our numerous partner-universities possible to send their students to learn here for one or two semesters.

At the moment approximately 40 students attend the IntBBA programme added by fifteen more exchange-students this semester. One can say, that these four groups are really international: besides Estonians and Russians the most represented nation is ofcourse Finnish, then there is one Lithuaninan girl, a Norwegian and a girl from the USA. Besides there are excange-students from Swizerland, Finland, Italy, Germany and Spain.

It seems EBS is starting to gain popularity outside Estonia as well, as we have never before had such a big number of foreign students. One gets very different answeres asking them why they were intrested in coming to learn to Estonia. Some have earlyer closer knowledge of the Baltic region and some wish to be active in this region in the future as well. Others at the other hand see Estonia as a faraway but intresting country, which they think is worth to get aquainted with. Anyway, everyone seems to have done their homework by having gathered information about our beloved country already in advance.

Hopefully our school will be even more international by next autumn, because more and more letters and e-mails asking about enroling possibilities are being sent. So let us be open and willing to communicate with them so that studying here could stay in their memories as a positive pleasant experience.

Jaana Albri,
Int. BBA manager

New international students at EBS

Agnese Alessia Raimondi, Italy

Brage Vive Gran, Norway

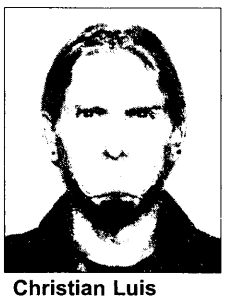

Christian Luis Rüegg, Switzerland

Francesco La Deda, Italy

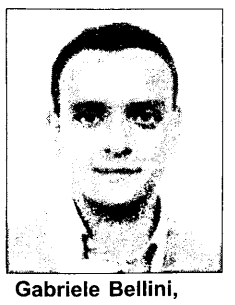

Gabriele Bellini, Italy

Grit Andrea Bugash, Germany

Irina Kuha, Finland

Kathrin Dominiok, Germany

Madlen Schober, Germany

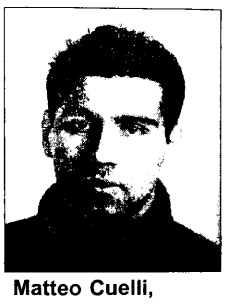

Matteo Cuelli, Italy

Mayvor Pikkäaho, Finland

Miguel Gonzáles Rodrigues, Spain

Pirjo Helena Högstedt, Finland

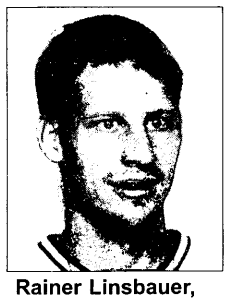

Rainer Linsbauer, Switzerland

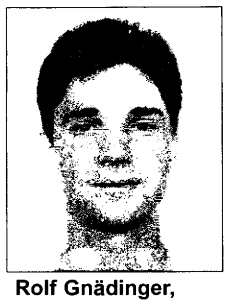

Rolf Gnädinger, Switzerland

Silke Hugler, Germany

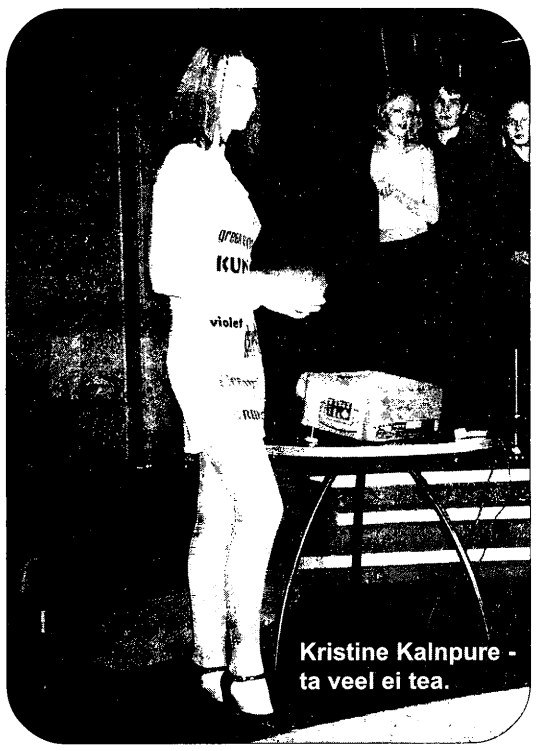
Kristine Kalnpure - ta veel ei tea.

Kõrgkoolide Miss 2000 Kristine Kalnpure (Concordia, keskel), I printsess [illegible]mmuk (Tehnikaülikool) ja II printsess Kadi Kott (Mainor Majanduskool) võiduroöm oli lõputu.

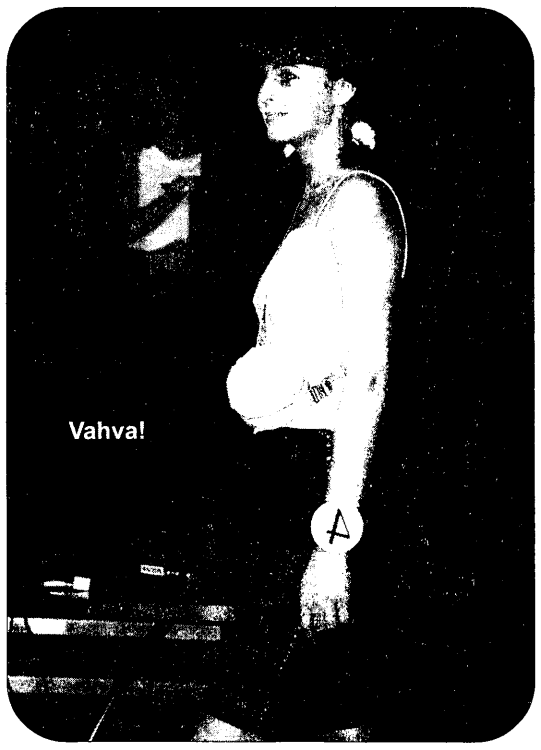
Vahva!

Eesti Kõrgkoolide Miss 2000

Selge siis see! Neijapäeval, 10. veebruaril oli ööklubis Bonnie & Clyde üks vallatu üritus, kus otsustati taas asjad paika panna e. öeldi otse välja, millistes ülikoolides õpivad kõige kaunimad tütarlapsed. Iseenesest väga tänuväärne muidugi! Aga jah, Tudengilehe tiim alustas oma pidu hoopis sõprade pool - Agnese, Francesco ja Rolf olid need kihvtid sellid, kes suure hulga rahvast enda poole kutsusid, ning ega me kaua vastu pannudki. Niisiis pidu! Nagu ikka - palju õlut, palju nalja ja palju muud. Kui kell sai 10, läksime kõik siiski ruttu eelpool mainitud klubisse, kus kõik juba platsis olid. Mida siis nägime? Nägime palju erinevaid inimesi - ilusaid kaunitare, kenasid noormehi ja Valeri Kirssi. Jah, see sama Valeri. Temaga me aga ei suhelnud, on selline igavene miilustaja teine. Jätsime ta üksi istuma ja seiklesime edasi. Mingil momendil hakkas see shou pihta, kus leidus üsna palju huvitavat - näiteks golfivõistlus ja jalgade äraarvamise mäng, kus EBSi esindasid Silver, Christian ja Brage (poiss Norramaalt). Tegelikult ega nendel missikandidaatidel eriti midagi viga polnudki. Mulle meeldis EBSi, Concordia, Veritase ja Põllumajandusakadeemia kandidaat. Kõik olid kahtlemata tublid. Ah jaa, WC-s sattusin kokku ühe norrakaga, kes ütles, et *"I'm in medicaments business!"* Ma ütlesin talle, et: *"Good for you, man!"* ja läksin minema. Teatud hetkel jõudis kohale see moment, kui Emil karjus väija võitjate nimed, mille järel olid paijude nägudel rõõmsad, ent mitmetei ka kurvad varjundid. Mis seal ikka, kahju muidugi, et EBS ei võitnud, kuid ega see nii oluline nüüd ka poinud. Kui mlssld lavalt minema panid, algas disco, kus kõik võisid ennast vabas vormis väija elada ja niisama sehkendada. Hirmus oli see, et rahvas kadus kuidagi ruttu ära. ei jõudnud silmagi piigutada kui pool saali viuhti tühi oli. Täitsa jube! Meie aga ära ei läinud, sest pidu vajas pidamist ja kell oli ka nagu natuke vähevõitu. Nii me seal siis *groovisime* ja varsti oligi aeg minna, sest järgmisel päeval oli prantsuse keele tund, kuhu oli piaan ikkagi jõuda. Aga see selleks. Mida me siis ütieme? Ütleme seda, et oli tõesti sheff pidu. Loodan, et kohtume taas - *Valentine's Party is knocking on the door, you know!*

Inx (II kursus)

Stiilinäide E[illegible]ist

EBSi esindaja Kerli Valdre.

Valeri, millal sa küll väsid?

Kaili Põder - Põllum[illegible]ndusak[illegible]deemia

Lähme Vibe'ile, neiud!

No jah!

Stipendiumitest EBSis

Teatavasti on stipendium tänapäeva tudengite seas veidi võõras nähtus. Harjunud iseendaga toime tulema, on eraülikooli üliõpilane ei tea kas hõivatud või liiga mugav- harjunud enamus asju oma ülikoolist valmiskujul kätte saama. Millega muidu seletada seekordset loidust kandideerimisel stipendiumitele, kui võimalike stipendiumite nimekiri ja nõudmised praktiliselt igaühele koju arvutisse mailiti.

Õppedirektorite esitatud pingereas, kus läks rebimiseks praktiliselt õppeedukuse näitajate sajandikega, oli võimalik saada 20-30% õppemaksu soodustust. Üliõpilane ise ei pidanud esitama midagi tõestamaks, et ta on sellest huvitatud ja arvan, et nii mõnelegi üliõpilasele langeb eelnimetatud soodustus sülle isegi üllatusena. Õnneks on Eesti Kõrgemas Kommertskoolis inimesi, kes tahaksid veidigi tunnustada neid üliõpilasi, kes oma tublidusega EBSi head nime hoiavad ja teistele head eeskuju näitavad.

Üllatav on, et stipendiumid, mis nõudsid vähegi üliõpilase enda initsiatiivi ja huvi oma häid omadusi tõestada, jäid praktiliselt tähelepanuta. Paraku ei esitatud ühtegi taotlust Magistrite klubi stipendiumile (40% EBS päevase osakonna bakalaureuse programmi semestri õppemaksust), üks taotlus laekus Eesti Mobiiltelefoni stipendiumile (ühe semestri õppemaksu suurune) ja kaks taotlust Borås Östra Rotaryklubi stipendiumile (4000 SEK). Vaatamata välisstipendiumidele kandideerimise loidusele esitati siiski seitse avaldust soodustuse taotlemiseks seoses raske majandusliku olukorraga (30% õppemaksust). Kas tõesti ei ole rasket majanduslikku olukorda endale konstateerinud üliõpilaste hulgas ka samas piisavalt tublisid, kes võiksid saada osaliseks mõne välisstipendiumi jagamisel? Esitanute keskmised hinded seda küll ei näita. Samuti võiksid kandideerida ka õppeedukuse pingereas esindatud, kuid stipendiumita jäänud üliõpilased. Igaüks peaks olema kursis oma keskmise hindega ja asukoha pingereas võiksite selgitada oma õppeosakonnas. Seega, võtke ennast kokku ja kandideerige!

Eesti Kõrgem Kommertskool pikendas stipendiumide dokumentide esitamise tähtaega 23.veebruarini 2000 järgmisele kolmele stipendiumile:

- Magistrite klubi stipendium
- Eesti Mobiiltelefoni stipendium
- Borås Östra Rotaryklubi stipendium
- Sihtasutus EBS Vilistlasfondi stipendium

Taotlemiseks esitatavate dokumentide loetelu leiab infostendidelt.

Eve Põhjakivi,
Õppeala asepresidendi abi

Siin raadiosõlm!

No tere, kallis lugeja! Alljärgnevat teksti ajendas mind kirjutama tõsiasi, et paljud EBS tudengitest ei ole üldse teadlikud sellest, et alates septembrikuust on igal nädalal eetris EBS raadiosaade ...

Kuidas siis kõik alguse sai?

Kätte oli jõudnud päikesepaisteline suvevaheaeg ning mõtted tiirlesid pealmiselt meelelahutuse ja raha teenimise ümber. Oli leitud ka tööots arvutifirmas ning käis kärme andmete kogumine praktikaaruande jaoks. Ühel ilusal päeval oli EBS Marketingi osakonnas kohtumine Ester Eomoisaga, kes teavitas mind raadiosaate tegemise plaanidest. Kuna idee ja teostuse osas oli palju "lahtisi otsi", soovitigi, et EBS Omavalitsus saateideed edasi arendaks ning leiaks ka tegusad inimesed saatemeeskonda.

Arutasime asja Omavalitsuses ning kirjutasin koos Merko Kimstoga saate esialgse kondikava ehk nö struktuuri. Plaanide järgi pidi saate pikkuseks olema 20 minutit ja eetrisagedus kaks korda kuus. Augusti viimastel nädalatel olime juba kindlad, et EBS raadiosaated jõuavad eetrisse septembris.

Saate meeskond?

Esialgsed plaanid saate meeskonna osas olid järgmised: kaks tegijat Omavalitsusest ja kaks Õliklubist. Nii helistasingi Fred Randverile ja Silver Lumele, kes mõlemad olid saatetegemisest huvitatud ja igati positiivselt meelestatud. Kuna saate pikkuseks sai lepingute järgi igal nädalal 8 minutit, siis oli selge, et neljameheline meeskond on sellise saatemahu juures liialt suur. Esimese saate tegime kolmekesi, eetris olime vaheldumisi: Silver, Fred ja mina. Merko loobus saatetegemisest, tuues põhjuseks ajanappuse. Alates teisest saatest on meeskonnas vaid kaks liiget.

Saatekülalised?

Kuna iga saate eesmärk on pakkuda KUKU raadio kuulajatele midagi uut ja huvitavat ning muidugi tutvustada meie ülikooli, oleme kutsunud stuudiosse mitmeid asjalikke saatekülalisi. Vestluskaaslasteks on olnud Ester Eomois (teemaks oli EBS-i ajalugu), Madis Habakuk (Eesti haridusturg), Endel Laanvee (Doube Degree võimalused), Külle Tärnov (EBS kaugkoolitus), Peeter Lorents (IT-juhtimine), Jan Andresoo (EBS Avatud Ülikool), Tõnu Kaarelson (tudengifirmad EBS-is); EBS tudengitest on saates osalenud Elina Rets (teema A Le Coq korvpallimeeskonna EBS fanclub), Kata Varblane (rebaste pidu ja ristimine), Karel D. Loide (EBS vs Concordia korvapllishow) ja Ingmar Mattus (Tudengileht).

Kõik saatekülalised on suhtunud meie tegevusse äärmiselt positiivselt ning äraütlemisi pole olnud. Huvitav on ka see, et keegi pole mikrofoni kartnud. Intervjuud raadioeetris on võetud kui tavalist kogemustandvat seika. Meie ülikoolis toimub alati midagi märkimisväärset nii et saatekülaliste rivi täieneb pidevalt.

Teemad!

Saates on alati kindel rubriik EBS nö ametlikel teadetel, ehk EBS uudistel, mille ettevalmistamisega tegeleb EBS marketingi osakond. Fred toob saate lõpuosas kuulajateni TeamEBS korvpallimeeskonna mängutulemused ning nagu eelmisest lõigust näha on saates kindel osa ka intervjuul külalisega. Teemad on alati meie ülikooliga seotud ja saated plaanime paar nädalat ette.

Saate ettevalmistamine?

Esimese saate ettevalmistamine ja kuivproovi tegemine tundub tagantjärgi päris koomiline. Saade läks eetrisse teisipäeval ning meie tegime selle kaheksaminutilise saate jaoks proove kokku neli tundi (pühapäeval ja esmaspäeval). Alguse asi, võib nüüd selle kohta öelda, kuid siis olime kõik nii kohutavalt närvis ja pabinas. Polnud õiget ettekujutustki stuudiost ja eetris olemisest. Silveril oli nädalavahetusel sünnipäev ning tema tervislikust olukorrast tulenev äärmuslik positiivsus mõjus tol korral lausa rahustavalt.

Omaette komöödia oli ka see, kuidas me Frediga autos stuudiosse sõites valgusfooride taga seistes nö saatega eetris olime. Nüüdseks on juba viis kuud kogemust, närv rahulik, saated lähevad ladusalt ja kiiresti ning mõlemal saatejuhil on tekkinud selline ametialane professionaalsus.

Eeter!

EBS raadiosaade on eetris igal teisipäeval kell 17:05 KUKU raadio sagedustel. Alustasime 28. septembril '99 ja sel aastal 8. veebruaril kõlas eetris juba kahekümnes raadiosaade. Esimene tõsine juubel on peetud! Iga saate juhatab sisse tunnusmeloodia, milles terane kõrv tunneb ära EBS segakoori Heli Kopter lauljate Kalev Alliku, Siim Raie ja Maiko Kalveti mehised hääled. Sama tunnusmeloodia on ka saate lõpus. Saatejuhtidena on stuudios Fred Randver ja Kaido Irval.

Tekst: Kaido Irval koostöös Fred Randveriga (EBS RadioTeam)

Eesti Vabariigi Peaminister

MART LAAR

Esineb EBSis Loenguga

EBSi Üliõpilasomavalitsus alustab Tallinna üliõpilaskonnale suunatud loengutesarja, mille eesmärgiks on tutvustada Eesti poliitika- ja ärikeskkonna kõrgseltskonda, ent samas ka lahata tänase Eesti probleeme, anda ettekujutus ettevõtluses toimuvast, esitada võimalikke tegevusstsenaariume jpm. 28. veebruaril esineb EBSi aulas (ruum 405) ettekandega Eesti Vabariigi peaminister Mart Laar. Teema: Eesti Tulevikuperspektiivid ja Suundumused Uuel Aastatuhandel.

EBS Üliõpilasomavalitsus **NOOR-ISAMAA** **ALFA**

Intervjuu EBSi vilistlase Ulla Ilissoniga (BBA 96)

Ühel juba nii tavaliseks saanud nutusel talvepäeval vestles "Tudengileht" EBSi vilistlase, endise As Kalev kompvekivabriku turundusjuhi, praeguse vastse Sampo Elukindlustuse As tegevdirektori Ulla Ilissoniga mõlgutamaks mõningaid mõtteid EBSi üle, õppimise üle üleüldse ning töötegemise üle. Noorel naisterahval, kes töömaailmas juba niivõrd kaugele on jõudnud, oli selle kohta öelda päris mitmeid kasulikke ning huvitavaid mõtteid, mida tasuks lugeda kõigil, ka neil, kellel kõrgkooli ja isiklike sihtide valik veel ees on...

Räägi palun "Tudengilehe" lugejale esmalt lühidalt enda senisest käekäigust!

Alustasin EBSis bakalaureuseõpet esimese lennuga aastal 1991. Enne seda olin lõpetanud Tallinna 21. Keskkooli reaalklassi. Lõpetasin EBSi 1996. aastal, seega aasta hiljem oma eakaaslastest. Põhjuseks oli see, et õppisin vahepeal aasta aega Saksamaal Saksa maksumaksja rahade eest. Tööalast karjääri alustasin aastal 1992. Esimene tõsisem töökoht oli 1993. aasta algul, kui Hardo Pajula kutsus mind Hansapanka. Järgnevad kolm aastat töötasingi seal marketingi osakonnas. 1995. aastal töötasin aasta aega Leks kindlustuses müügi- ja turundusosakonna juhatajana. 1996. aasta algusest käesoleva aasta alguseni töötasin As'is Kalev turundusjuhina. Hiljuti vahetasin töökohta ja olen tegev sellises firmas nagu Sampo elukindlustus.

Milline on sinu kõige positiivsem elamus EBSi õpingute ajast?

Ühtedeks väga tugevateks nägemuste ja väärtushinnangute muutjateks olid minu jaoks välislektorid. Kuna me olime n. ö.

esimesed vasikad, kellel oleks olnud väga lihtne aia taha minna, pingutas juhtkond selle nimel kõvasti, et meil oleks väga hea õppekava ja ka väga head lektorid. Välislektoreid oli meil tugev enamus. See aitas väga hästi kaasa asjade kiirele arusaamisele. Tollal ei pakkunud tegelikult veel keegi peale EBSi turumajandusele orjenteeritud haridust. EBS oli siiski üks esimestest katsetajatest.

Tulles tagasi sinu töökarjääri juurde, siis kuivõrd sa seostaksid EBSist saadud haridust oma senise töökarjääriga?

Kui ma 1992. aastal alustasin, siis oli see aeg, mil ettevõtted orjenteerusid ümber avatud turumajandusele. Spetsialistide järele, kuigi nad olid noored ja rohelised nagu meie, oli väga suur vajadus. Seetõttu võib öelda, et algusaastatel aitas see väga palju kaasa. Kui võrrelda praegust tööjõu olukorda sellega, mis oli tollal kui mina alustasin, siis praegu on kindlasti oluliselt keerulisem n. ö. paati astuda. Selle koha pealt mängis aeg meile väga palju võimalusi kätte. Kes kasutas neid, kes mitte... Kuid mis puutub kooli kasulikkusse, siis oli EBS kindlasti kasulik. Üks pool on see, mis puudutab teadmisi, kuid ma ei alatähtsustaks kindlasti mitte ka näiteks oma kursusekaaslasi, kellega meil oli võimalus viie aasta vältel tulest ja veest läbi tulla, igas tähenduses. Kontaktid nendega on samuti tööalaselt kasuks tulnud.

Kuidas sina, kui majandusinimene, suhtud sellesse, et tudengitest, kes tulevad esimesele kursusele õppima rahvusvahelist ärijuhtimist, moodustatakse reaalselt funktsioneerivad äriregistrisse kantud ettevõtted, mille äriideed on genereeritud tudengite endi poolt?

Ma arvan, et see on väga positiivne. Sellel perioodil, kui ma olin Saksamaal, oli mul võimalus osaleda kolm kuud *übungsfirmas* (harjutusfirma), kus samuti "mängiti" firmat, mis ei olnud küll äriregistrisse kantud. Äri ei käi sellistel puhkudel kohe teab mis suures mahus. Pigem on rõhutud sellele, et töötaks struktuuriline pool, et süsteem toimiks vastavalt seadusandlusele ja muudele regulatsioonidele. See annab kindlasti väga hea pildi tegelikust töökeskkonnast. Ma arvan, et see on väga hea.

Mida sa soovitad abituriendile, kes praeguseks juba loodetavasti valib endale sobivat kõrgkooli ning kellel on tulevikus kange tahtmine tippjuhiks saada?

Kõigepealt soovitan varuda palju kannatust. See asi võtab kindlasti palju aega, energiat ja pühendumist. Lisaks õpikutele ja teoreetilisele poolele, mida kool põhiliselt pakub, soovitan lugeda ise juurde väga palju kirjandust, mis on seotud üldiste protsessidega nii meie, Euroopa Liidu kui ka muu maailma ühiskondades. See aitab osata orjenteeruda olulises ja ebaolulises, kujundada ärikeskkonnast oma arvamus. Samuti soovitan olla kooli kõrvalt tegev mõnes ettevõttes, kasvõi suviti või isegi tasuta. See aitab saada paremat pilti reaalsusest. Kooli valikul tuleks jälgida, et kool oleks siiski akrediteeritud. Samuti on tänapäevases keskkonnas oluline innovatiivsus. Tuleb ajaga kaasas käia, luua otseseid tagasisidemeid tööandjatega saamaks reaalset pilti sellest, millist tööjõudu tööturg tegelikkuses ootab. Samuti tuleks jälgida suhtarvu näitajaid kooli lõpetanute edukuse koha pealt. Eesti on väike maa. Kindlasti tuleks uurida ka sõpradelt-tuttavatelt, kellel on kogemusi, kas see kool on ikka see, mida õpilane sellelt oodata võiks.

Andreas Nestor (ÕHB-11)

Valisin muidugi Hispaania!

"Tudengileht" vestles hiljuti neiuga, kes peaks õppima EBSis neljandal kursusel majandust. See on rahvuselt venelanna, kuid hingelt hispaanlanna Jelena Šesterikova. Sestap leiabki sellel aastal neiut eesti pinnalt haruharva. Kui me ei oleks õigel ajal jaole saanud, oleksime pidanud temaga jutule saamiseks sõitma Hispaania linnakesse (4 korda Tallinnast väiksem) Santiago De Compostelasse. Terve selle õppeaasta õpib Jelena vahetusüliõpilasena sealses ülikoolis ning naaseb siis taas EBSi.

Räägi meile alustuseks veidi enda senisest käekäigust!

Õppisin kooli ajal saksa keelt. Siis tulin EBSi ja niipea kui nägin Tiia-Maria Reimalit (Jelena hispaania keele õpetaja), vahetasin kohe keele ära. Lapsepõlvest peale oli mul mõte, et tahaks kas Hispaaniasse või Itaaliasse minna (ega ma siis suurt vahet teinudki). Niisiis hakkasin EBSis õppima hispaania keelt, millest mul enne mingit aimu polnud, ja elu muutus kohe rikkamaks.

Kui on võimalus minna välismaale, siis peab tingimata minema. Alati, kui on võimalus midagi õppida, tuleks sellest kinni haarata (mitte ainult kitsamalt – keeled, majandus vms.)

Hispaanlased ei räägi reeglina mingit võõrkeelt. Isegi inglisekeelse nime lugemine valmistab neile raskust.

Räägi lugejale EBSist oma pilgu läbi!

EBSi valisin esmajärjekorras keele pärast. Selleks, et saada keelt selgeks, on ideaalne õppida selles keeles. Lobisemine on üks asi, aga kui on vaja hakata võõras keeles õppima, siis on see märksa raskem. Meid oli 14 venelast, kellest praeguseks on alles jäänud 10 "kangelast". Ma ei kahetse - eesti keel on suus. Teistes ülikoolides õppivad vene tudengid küsivad mult vahel selliseid asju, et imelik hakkab. Mulle meeldib EBSi juures see, et ei pea muretsema näiteks koopiate vms. pärast - kõik on olemas. Ainult õpi! See on väga tähtis ja aitab palju. Hispaanias näiteks selliseid võimalusi ei ole. Ma pean tähtsaks ka seda, et EBS ei seisa paigal - toimub pidev ja kiire areng nii materiaalselt kui ideeliselt seisukohalt. Veel meeldib mulle see, et kutsutakse esinema erinevate alade tuntud tegijaid. Nad on tugevad just praktilise külje edasiandmisel, mis on kooliteooria kõrval äärmiselt kasulik ja teretulnud nähtus.

Samuti on äärmiselt positiivne välismaal õppimise võimalus. Kool üritab tõepoolest kaasa aidata sellele, et võimalikult paljud üliõpilased saaksid kasvõi ühe semestri välismaal õppida.

Lähme nüüd oma jutuga lõunasse! Räägi, kuidas sa sinna said?

Ma teadsin küll ,et keegi oli käinud Rootsis, keegi Hollandis. Ise mõtlesin, et ei tahaks eriti minna, kuigi idee, et minna kunagi Hispaaniasse, oli alles küll. Selle, mis tähendab hakata õppima endale niivõrd-kuivõrd võõras keeles, olin ma juba korra läbi elanud. Algul ei suutnud isegi konspekteerida. Hispaanias pole mul peale hispaania keele võimalust rääkida üheski teises keeles.

Kuidas ma sinna sain? Vaatasime lihtsalt sõbrannaga stendilt, et pakutakse võimalust välismal õppida. Panin ennast kolme ülikooli kirja: Hispaaniasse, Portugali ja Itaaliasse. Ma ei lootnud, et sellest midagi välja tuleb, aga igaks juhuks panin ikka. Kõigist maadest saadeti positiivsed vastused. Pidin tegema valiku. Valisin muidugi Hispaania. Kõik see toimus ERASMUS programmi raames - teiseks semestriks tuleb Hispaaniast üks poiss Eesti ka. Ja kuna mulle Hispaanias niivõrd meeldis, siis saatsin Eesti väikese kirjakese, kus palusin luba jääda veel üheks semestriks.

Mida sa Hispaaniasse tegema läksid?

Esmajärjekorras läksin praktiseerima keelt. Siinkohal suur tänu Tiia-Mariale, kes õpetas mulle keelt, aga ka kultuuri. Seetõttu olid paljud asjad mulle juba tuttavad.

Hispaania majandus huvitas mind ka. Ained on mul esmajoones majanduslikud. Seal elamine ei ole ainuüksi õppimine - see on kultuur, rahvas jne. Mulle meeldib sealne rahvas. Ma teadsin, et ei jää üksipäini ühikatuppa nutma. Inimesed on seal väga avatud ja abivalmis. Algul ma ei teadnud isegi seda, kust bussipiletit osta, kuid tänu kohalikele ma hätta ei jäänud. Mul on praeguseks hulk selliseid sõpru, kelle käest ma esimestel päevadel tänaval abi käisin küsimas ning kes mind hädast välja aitasid.

Kas kogemus, mille sa sealt saad, hakkab sinu arvates ka sinu tulevast töökarjääri mõjutama?

Me võime igasugu asju planeerida, kuid ei tea kunagi, mis juhtuda võib. Plaane teen ma loomulikult. Tahaks Hispaaniast tööd leida. Kuna Eesti liigub kiiresti Euroopa Liidu poole, ei usu ma, et see eriti raske oleks. Teen loomulikult kõik, mis minust sõltub.

Mis meeldib sulle selles ülikoolis, kus sa käid, kõige rohkem?

Mulle meeldib, et see on ainuke ülikool selles linnas. Seetõttu on seal koos kõik teaduskonnad: majandus, meditsiin, ajakirjandus jne. Mul on seal tohutult palju sõpru, kuna igas loengus sattun ma kokku erineva grupiga, kus on tudengeid kõigist teaduskondadest. See meeldib mulle. Linn on väga ilus. Kuna ülikool ja ühikas asuvad erinevates linnaosades, siis on vahel väga ergutav õhtul väsinult peale loenguid kodu poole komberdada, vahtides ilusaid maju ja tänavaid. Linn ise on Tallinnast kolm korda väiksem. Mina elan üliõpilaste linnaosas (linnas on erinevail andmeil 40 - 60 000 üliõpilast), kus on hommikuti lausa lust vaadata, kuidas kõik tormavad oma mappide ja raamatutega kooli poole. Seal käib tõeline elu, mis annab tohutult energiat.

Kuidas võrdled sa enda suhet Hispaaniasse enne sinna minekut ja nüüd, kus sa oled seal juba veidi alla poole aasta elanud?

Inimesed mõtlevad ikka asjadest, millest nad päris täpselt ei tea või mida ei tunne alguses kas liiga hästi või liiga halvasti. Mul oli väga hea arvamus, mis on nüüd veel parem. Ma teadsin enne, et sealsed inimesed hilinevad kogu aeg, neil on siesta jpm., mis võib kiire elutempoga harjunud inimese lausa hulluks ajada. Kuid mind see ei puuduta, sest ma olen

seal täpselt samasugune: kui ma söön, peab mul kaks tundi peale seda olema siesta. Kui ei, siis olen ma pärast väsinud. Samuti hilinen ma ka ise vahel. Minu elustiil on nende omaga sarnane. Kõigile see kõlvata ei pruugi, kuid mulle see kõlbab.

Sellest kohast, kus ma olen, ei teadnud ma enne midagi. Siiski olin varem lugenud õpikust üht teksti selle kohta. Lugesin ja mõtlesin, et oh kui huvitav. Aga mingit mõtet mul sellega seoses ei tekkinud. Kõik arvavad, et Hispaanias mängitakse terved päevad kitarri, tantsitakse ja tapetakse härgi. Päris nii see tegelikult ei ole. See on imidzh, mida müüakse. Santiagos on palju turiste, aga nad on põhiliselt hispaanlased ise. Sellel aastal valiti Santiago esimeseks üheksast 2000. a. kultuurilinnast. Tänu sellele on linnale ka rohkem reklaami tehtud. Varem oli ta suhteliselt tundmatu. Põhimõtteliselt on seal keldi kultuur. Arhitektuuris on mõnikord isegi midagi sarnast Iirimaaga. Traditsionaalneriietus on ka hoopis teistsugune. See oli minu jaoks täiesti uus maailm. Nagu oleks Hispaania, aga teisalt nagu ei oleks ka. Ei saanudki algul aru, mis ta tegelikult on. Arvasin algul, et sattun nö. "ehtsasse" Hispaaniasse (nagu Andaluusias). Maamajakesed on ehk natuke sarnased.

Inimestest oli Tiia-Maria mulle palju rääkinud. Loomulikult ei usalda nad kohe esimest ettejuhtuvat inimest, aga nad on kohutavalt lahtised ja leiavad oma sõprade jaoks alati aega. Vahel mõtlen, et ehk on meil 24 neil aga 30 tundi ööpäevas.

Neil võib küll olla kohutavalt palju tegemist, kuid oma sõprade jaoks leiavad nad alati aega. Neil on vist mingi patarei sees, millest nad nii palju energiat ammutavad. Mul oli seal hea, aga nüüd on veelgi parem. Seepärast ma oma sealolekut pikendasingi.

Milline on suhe kohalike ja välismaa üliõpilaste vahel?

Välismaalasi on palju (enamus Prantsusmaalt ja Saksamaalt). Neid pannakse ka tähele. Keegi Eestist tulnu on muidugi taoline eksootika, et näita või loomaaias raha eest. Huvi välismaalaste vastu on ja neid aidatakse jõudumööda nagu suudetakse. Õppejõud mõtlevad samuti välismaalastele ja püüavad aidata kohaneda. Kuna mina ei räägi ei prantsuse ega saksa keelt, siis on minu seisukohalt tore, et koos on nii palju välismaalasi. Meid ühendab see, et kõik räägivad omavahel hispaania keeles.

Mida sa oma kogemuse põhjal sooviksid teistele EBSi tudengitele?

Esmalt tahaks teid õnnitleda, sest te olete õiges kohas. Teil on siin palju häid võimalusi ja teid motiveeritakse nagu suudetakse (rahaliste auhindadega tööd näiteks). Peab õppima kõike, mida saab. Mulle ei meeldi ka mõni aine üldsegi ja ma kulutan sellele ehk vähem aegagi, kuid kunagi ei tea, mida võib vaja minna. Me maksame hariduse eest ja peaksime püüdma pakutavast maksimaalset kasu saada. Kui Eesti läheb Euroopa Liidu koosseisu, peame just meie olema konkurentsivõimelised. Eestisse hakkab tulema kogemuste ja teadmistega välismaalasi ja me peame suutma nende tasemele vastu seista. EBS aitab meid selles nagu suudab ning minu arvates on nende suund õige. EBSis toimub palju uuendusi ja neid viiakse läbi väga kiiresti, palju kiiremini, kui mõnes muus kohas.

Soovin kõigile palju edu. Tean, et sellel aastal tahavad paljud EBSi tudengid välismaale minna. Õieti teevad! Eesti on väike ja me peame ise tegema palju selle heaks, et ennast atraktiivsemaks ja konkurentsivõimelisemaks muuta.

"Tudengileht" soovib ka omalt poolt Jelenale head tööindu ja teadmistekogemusterikast uut õppesemestrit Hispaanias. Loodame teda varsti jälle enda seltsis näha, kuid kui tal Hispaaniassejäämise plaanid on, siis tuleks vist talle soovida, et ta sealt mitte mingi moega taasi ei jõuaks...

Andreas Nestor (ÕHB-11)

Kata Varblane:

"Pidev adrenaliin on ellujäämiseks vajalik!"

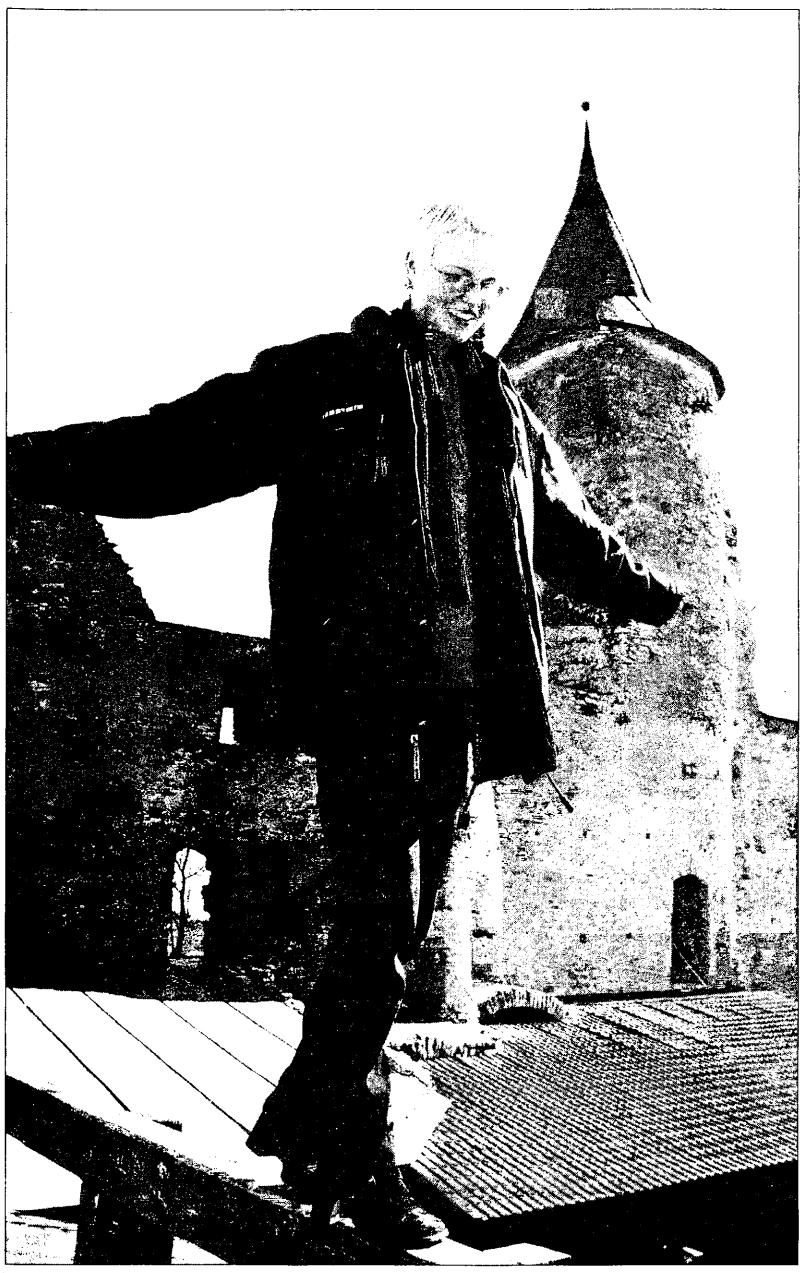

Sügisel oli kooli sissesaanute hulgas ka loetud grupp vastseid tudengeid, kelle sisseastumistulemused osutusid niivõrd heaks, et kool võttis nõuks nende koolituskulud ise kanda. 100%liselt esimese õppeaasta jooksul ning kui nad jätkuvalt eesrindlike tulemustega esinevad (hinnete kaalutud keskmine vähemalt 3,8), siis kannab kool kulud õppeaja lõpuni. Üks väljavalituist oli värske BBAr1 üliõpilane Kata Varblane, kes seda ka oma senise elu suurimaks saavutuseks peab. Kata väärib tähelepanu ka selle poolest, et ta on lisaks muule ka aktiivne osaline mitmetes õppetöövälistes tegevustes - sealhulgas laulab EBSi segakooris ning on seotud ka kooli suvepäevade korraldamisega.

Kata on pärit Vormsi saarelt, mis siiani etendab tema jaoks tähtsat rolli. Loomulikult on selle saarel Tallinnaga võrreldes nii tunduvalt puhtam õhk kui ka lugematud lapsepõlvemälestused. 7. klassis asus Kata õppima Haapsalu Gümnaasiumisse, millle möödunud aasta kevadel hõbemedaliga ka lõpetas. Kuigi tema akadeemilised tulemused on silmapaistvalt head, ei põõra ta kogu oma tähelepanu sugugi mitte õppimisele. Ta on osa võtnud nii muusikakooli kui kunstiringide tööst. Vaba aega on tal, tõsi küll, suhteliselt vähe, kuid ta üritab kõigist üritustest võimaluse korral siiski osa võtta. Oma sõnul on ta kõike muud kui kodus istuja tüüp.

EBSi suvepäevade korraldajate ringi sattus ta juhuslikult. Selle eest tuleb tal tõenäoliselt tänada oma osavõtlikkust ja aktiivsust. Käesoleva aasta suvepäevade toimumise kohta on teada ka nii mõndagi kindlat. Täpsem informatsioon asjast huvitatuile tuleb siis kui selleks õige aeg.

Küsimusele, miks just EBS, leiab Kata kiirelt ja mõtlemata vastuse-see kool on *perfect*. Korra vilgatas peast läbi mõte ka Tartu Ülikooli avalikkussuhteid õppima minna või siis TTÜsse haldusjuhtimist, aga kui avanes võimalus EBSis tasuta õppida, siis tundus see olevat ideaalne variant. Selles koolis siin on kõik võrreldamatult parim, alustades kasvõi suhtumisega üliõpilastesse. Majandust õppima hakata oli küllalt loogiline, arvestades asjaolu, et Kata gümnaasiumis suuna reaalainete poole valis. Kuid nüüd tundub, et teda ei huvita ainult majandus vaid ka keskkonnakaitse. Probleem on aga selles, et selle eriala õpetamine ei pruugi Eestis veel kuigi tugeval tasemel olla.

Ennast peab see tüdruk küllaltki hulljulgeks, millest annab tunnistust kasvõi seegi, et ta esmakordselt Norras slaalomit sõita proovides oma debüüdiks keskmisest kõrgema mäe valis. Vähe valus kogemus küll, kuid see ei takistanud teda peatselt uuesti mäele ronimast. "Nii et pidev adrenaliin on ellujäämiseks vajalik," on Kata veendunud.

Rõõmu teeb Katale iga pisiasi - kokku annavad need ühe suure rõõmu. Tuju teeb paremaks seegi kui inimesed naeratavad, selle asemel, et mossitada. Mingit konkreetset elufilosoofiat ei ole, hea oleks kui möödunule tagasi vaadates saaks öelda, et elus on ka midagi saavutatud. Rõõmu ammutab Kata Navitrolla loomingust, mis on pealtnäha lihtne, kuid milles on sügav mõte.

Tüdruk, kelle lapsepõlverajad kulgevad mõõda väikesaart, saab kindlasti vanaduspõlves rahul olla, sest tema suurte saavutuste jada algas just nimelt EBSist. Samuti peaks äärmiselt rahul olema ka kool, sest siin on teadmisi ammutanud Kata Varblane.

Maarja Uulits (BPA-I)

It doesn't matter!

Whether You are an Italian, Russian, Estonian, American, Swiss, Finn, Australian, Indian, Jamaican, Japanese, Mexican or any other, it really doesn't count. Why? Because simple things bring and keep different people together. Yes, they unite us, make us behave and communicate in a variety of ways. We have our own unique society that consists of safety, understanding, tolerance & respect; options for any kind of development and actions; desire to be always wise and educated; a need to stay successful and precious. We have the freedom and every right to live by our own lifestyle. We have chosen to be together. It's because we are very much alike. We like to share our ideas, we like to explore the world and what's in it, we value quality and dedication, we love to be the best, we love to have fun and satisfaction - we are different, we even look and sound different than others. Yes, only we study at EBS. And that's why only we have & wear EBS T-shirts.

ALFA

Photo - EBS international students. From the left - Matteo Cuelli, Agnese Alessia Raimondi, Christian Luis Rüegg

ISIC

kaardiga

maksad

VÄHEM!

Mida sa tahad? Sa ostad erinevaid asju ja kulutad seejuures PALJU. On aga teine võimalus! Sa kulutad sama palju, kuid saad selle eest tunduvalt ROHKEM!

Maailmas leidub tuhandeid noori inimesi, kes naudivad oma elu koos ISICuga. Nemad on aru saanud, et ainult rumal jätaks kasutamata võimaluse maksta vähem! Mõtle siis ise!

Juba paljud EBSlased on endale muretsenud ISIC kaardi. Nendele maksavad asjad tõesti PALJU vähem.

VÕTA ISIC!

Kuidas anda endast parim olles intervjueeritava rollis?!

Sul on õnnestunud kokku leppida tööintervjuu sinu unistuste töökohale saamiseks. Mis saab edasi? Mida päev lähemale, seda närvilisemaks muutud. Kuidas veenda intervjueerijat selles, et sa lihtsalt mitte ei saa oma tööga hakkama vaid oled ka parim kanditaat seda tegema?

Minu arvates tuleks alustada sellest, et intervjuud tuleb võtta kui loomuliku protsessi, kus mõlemad pooled üritavad jõuda arusaamale, kas nendel võiks olla ühine tulevik.

Selleks, et jõuda ühele lainele intervjueerijaga pead sa kõigepealt jõudma selleni, et sa hakkaksid talle meeldima.

Järgnevalt toon välja mõningad faktorid, mille järgimisel võite lisaedu saavutada.

- Positiivne mõtlemine.
  Seda võib nimetada kogu sinu edu aluseks. Põhjendus sellele on väga lihtne: "Kui sa arvad, et sa ei võida, siis sa ei võida, aga kui sa arvad, et sa võidad, siis võidad.
- Riietu nagu võitja!
  Et olla edukas intervjuul, pead sa ka riietuma nagu võitja. Juba päev enne intervjuud, mõtle välja mida sa selga paned. Kindlasti jälgi, et riided oleksid puhtad ja muidu korras. Vastavalt töökohale kujunda oma väljanägemine võimalikult professionaalseks.
- Ole täpne!
  On soovitatav saabuda intervjuule 5 minutit enne algust. Ei või iial ette teada, kas linnas on ummikuid, kas su auto ikka töötab laitmatult, jne. Kohtudes intervjueerijaga, ära paku talle teretamiseks kätt. Tee seda juhul, kui tema pakub sulle kätt.
- Kuulamine.
  Ära sega teisele vahele ning räägi siis, kui sulle on võimalus antud. Olles kuulatava rollis, säilita silmside, kirjuta üles märkmeid, nooguta, jne.
- Küsimuste küsimine.
  Päev enne intervjuud mõtle välja omapoolsed küsimused, mida sa tahad kindlasti küsida. Kui vähegi võimalik, väldi küsimast "Kas" tüüpi küsimusi, millele saab vastata lihtsalt "ei" või "jaa".

Lõpetuseks toon välja tähtsamad tähelepanekud, mida võiksid sina, kui intervjueeritav teada:

1. Intervjueerijat huvitab:
   - Kas tulete tööga toime
   - Kas sobiksite organisatsiooniga või häiriksite selle tööd
   - Kas olete valmis lisapingutuseks
   - Kas olete juhitav
   - Mis teid motiveerib
2. Intervjueerija poolt esitatavad küsimused:
   - Milliste inimestega Teile meeldib koos töötata, millistega mitte
   - Milline te alluvana olete
   - Selgitage oma osa meeskonnaliikmena
   - Kas ütlete välja oma arvamuse, kui see erineb teistest
   - Millise ülemusega on raske koos töötada
   - Millega tegelete töövalisel ajal
   - Mis on teie elus oluline, mida väärtustate inimestes
3. Intervjueeritava poolt esitatavad küsimused:
   - Miks otsite endale uut töötajat
   - Millised on konkreetsed tööülesanded sellel töökohal
   - Kellega ma pean hakkama koostööd tegema
   - Kes on minu ülemus
   - Millised on firma tulevikuplaanid
   - Kas on olemas ka karjääri tegemise võimalused

Erki Nukk
EBS Karjääri- ja Nõustamiskeskuse juhataja

(Käesolev artikkel on kirjutatud tuginedes raamatule "How to Write Better Resumes" ning meie viimasele seminarile)

Uus eriala - ettevõtlus

Ettevõtluse eriala on mõeldud neile, kes kavatsevad luua oma ettevõtte. Kui EBSi senised erialad on mõeldud valdavalt suurde ettevõttesse tööle siirdujatele, st. nendele, kes lähevad "omaniku juurde" tööle, siis ettevõtluse eriala on mõeldud "tulevastele omanikele."

See on laia profiiliga eriala. On ju loodava ettevõtte töötajate arv tavaliselt väga väike. Samas on funktsioonide hulk põhimõtteliselt sama, mis suurel ettevõttel. Sellepärast tulebki kõike osata.

Õppekava ettevalmistamisel võeti malli Babson kolledzilt, mis on EBSiga sarnane nii suuruselt kui struktuurilt ja asetseb USA ettevõtluse õppekavade ametlikus paremusjärjestuses esikohal. Õppetöö on praktilisem kui EBSi seni kesksel rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Kohe alguses luuakse sisseastujatest üliõpilasettevõte, milles töötamise käigus õpitakse hulk erialaaineid.

Üliõpilasettevõte on reaalselt tegutsev osaühistu, kus omanikeks on koos EBSiga selle loonud ja seal töötavad üliõpilased. Nii õpitakse õppeaineid nagu UUE ETTEVÕTTE RAJAMINE, ETTEVÕTLUS SUURETTEVÕTTES, PEREFIRMA JUHTIMINE, ETTEVÕTLUSEGA TEGELEV ÜKSIKISIK, VÄIKEETTEVÕTETE FINANTSEERIMINE jne.

Loomulikult ei piisa sellele erialale sisseastumiseks ainult headest hinnetest. Ettevõtjaks sobivad vaid teatud iseloomu ja väärtushinnangutega inimesed. Sisseastumisel selgitatakse nende olemasolu vastava testi abil.

IN

Päikeseratas
....päikeseratas-taeva helendav kera... Pole saladus, et kevade üha lähenedes hakkab masside tähelepanu köitma just see soojakera.

Rõõm
Kui kaua võib pirtsutada? Mis siis, et ilm on külm ja näpud põhjas. Ei pea olema nagu piprast puretud. Rõõmu tuleb tunda...kasvõi sellest, et õunas pole ussi sees.

Uued näod
Ükskõik kus, ükskõik miks. Peaasi, et nägu on uus.

EBSi T-särgid
Oh jaa, kevad on varsti käes. Ilmade soojenedes paneb aga igaüks selga mõne kihvti asja – näiteks laheda EBSi T-särgi

Värvimuutus
Kas siis juukse või nahavärvi puhul on äärmiselt popp teha läbi muutus. Kes on blond, see tumedaks, kes pruun, see heledaks!

OUT

Telefoniarved
Kas need kunagi üldse populaarsed olid...ega vist, aga viimasel ajal on paljud arvete saajad neid suisa eiranud.

Apaatsed inimesed
Kui mõnel inimesel ükski näolihas ei liigu, siis on ikka suhteliselt ilmetu. Eriti kõhedust tekitavad tuimad inimesed klienditeeninduses.

Millenniumitemaatika
Oli, mis oli, tegelikult ei ole ju vahet. Üle pole ka vaja pingutada. Mõttetu on ahhetada, pealegi on see teema juba nagu üdini ära näritud näts.

Õppimisvõimalused välismaal

EBS-i üliõpilastel on juba mõned aastad olnud võimalik välisülikoolidesse õppima minna. Sellest sügisest muutusid võimalused eriti soodsateks kuna ühineti Erasmuse vahetusprogrammiga ning partnerülikoolide arv kasvas tervelt viiekümneni. Erasmuse programmi raames saab tudeerima minna EÜ liikmesriikide ülikoolidesse ning lisaks pakutakse stipendiumi.

Sel sügisel läks meilt üheks semestriks välja senini kõige rohkem tudengeid - kakskümmend inimest ülikoolidesse Prantsusmaal, Rootsis, Hollandis, Inglismaal, Hispaanias, kokku kümnesse riiki. Paar üliõpilast on juba tänu väga positiivsetele muljetele soovinud ka teiseks semestriks välismaale jääda.

Vahetustudengiks võivad kandideerida mistahes õppevormi III ja IV kursuse üliõpilased, kellel pole õppevõlgu, kelle inglise keel on vähemalt C ja hinnete kaalutud keskmine 2,0. Partnerülikoolide materjalidega saab tutvuda Int BBA programmijuhi juures ruumis 115. Kooli valikul peaks silmas pidama eelkõige seda, milliseid kursusi seal pakutakse ning kuidas need siinse õppekavaga sobivad. Loomulikult on ka tähtis, millises riigis tulevane *alma mater* asub, sest mitmel pool eeldatakse kohaliku keele tundmist. Avalduste esitamise tähtaeg sügissemestriks on varsti käes ning seejärel selguvad need õnnelikud, kes võivad kohvreid pakkima hakata.

Vahetustudengina võõral maal õppimine on kordumatu ja rikkalikke kogemusi pakkuv eluetapp, mida igaüks peaks läbima. Pealegi hindavad seda kõrgelt ka tulevased tööandjad.

Jaana Albri,
IntBBA programmijuht

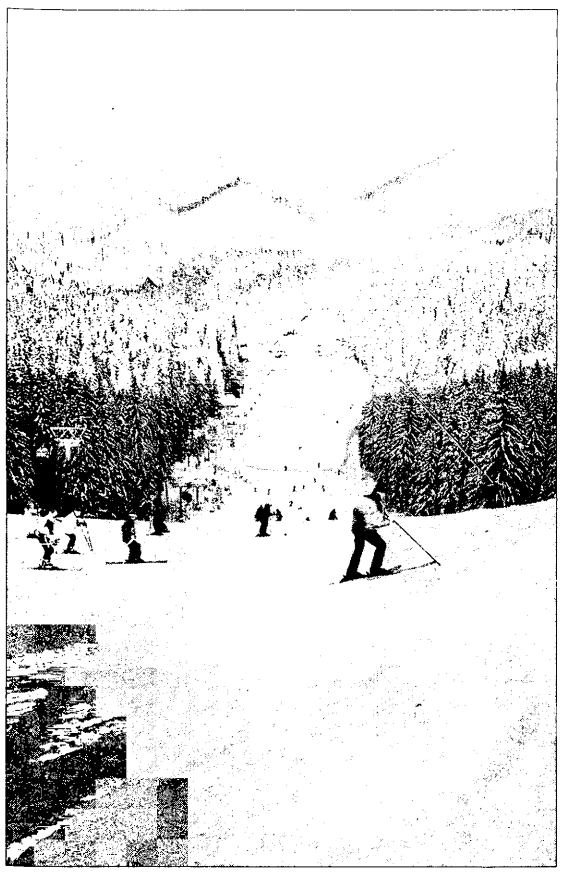

EBSlased Slovakkia mägesid vallutamas

Ajavahemikul 22-29.01.2000 käis EBS Slovakkias sealsete olude ja eluga tutvust tegemas.

22. jaanuari varahommikul asusid tulevased mäekuningad teele. Pärast hirmuäratavat Poola piiri keeras rahvas pudelitelt korgid maha ja võeti laul üles. Hoolimata mõningatest seiklustest Poola mägiregioonis, jõudsime pühapäeva hommikuks *Slovenska Respublicasse*. Veel paaritunnine Tatra kurudel tiirutamine ajas viimsegi turisti suusatäkku täis. Jõudes kohalikku pansionaati, ei paistnud kellegi silmis enam reisiväsimust ning suunduti jalamaid kohalikule Kuutsemäele esimesi sinikaid lantima. Peale valgustuse sulgemist ei olnud meie suusafanattide vajadused veel rahuldatud ja liulaskmisega jätkati hotelli kõrval asuval jäärajal. Kõvemad Kamikazed tegid vägijookide võimuses ennastunustavaid trikke, mille tagajärjel nii mõnelgi vennal jalad tõsisemalt viga said. Esmaspäeval põrutasime Madal-Tatrate vingeimasse suusamekasse, kus võisid romantikud (kui keegi üldse oli meist!) meeldejäävat päikesetõusu imetleda. Temperatuuri näit osutas paarkümmend kraadi alla *zero*, mis nii mõnegi suusa-ja lauahimulise näo härma ajas, mistõttu nad kannapöörde mägionni *tšai-rummi* järele tegid. Olles võtnud paar sõõmu, siirduti tagasi mäele. Feeling oli lahe ja mõnel juba pilt ees ähmane, kuid sest polnud midagi. Mägede vallutamine jätkus veel suurema hooga.

Pärast mäge ja kosutavat õhtusööki algas tõeline tudengielu - käidi kohalikus pizzabaaris märjukest degusteerimas. Pidu käis varajaste hommikutundideni ööbimiskoha erinevates tubades ja neid ühendavas koridoris.

Teisipäeva hommikul asuti teele kõige kaifimale mäele – Lomnicale. Kondliga üles rühkides tundus asi jama olevat, aga alla tulles oli asi päris hull - kukkumiseta ei pääsenud isegi profimad meist. Pärast u. 5 min. allasõitu mindi ruttu suurest adrenaliini üledoosist meelt märjukesega jahutama. Pärast rohkeid närvivapustusi mäel, läksid mägede vallutajad aurusauna leevendust otsima.

Järgmisel päeval põrutasime kunagisse suusatamise MM-kuurorti Strbske Plesosse. Päikesepaisteline ilm oli selleks hommikuks teise näo keeranud, mistõttu nõlvadel vilises tugev põhjatuul. Meie kurvastuseks olid järsemad suusanõlvad liigse kondimurdmise vältimiseks suletud. Juhuslikult sattusime suusastõstukite juures kokku MEIE tuntud spordikuulsuse Allar Levandiga, kes EBSlasi entusiastlikult oma järeltulijatele kaasaelama kutsus. Lihvides pool päeva laugeid radu, liikusime õhtupooolikul regiooni pealinna Popradi "kõsse" (loe: kohalikke kroone) kulutama. Suurem osa rahvast seadis oma esimesed sammud restorani kvaliteettoitu tarbima. Madalate hindade tõttu tundub Slovakkia küll täielik kurmaadide meka. Seejärel suunduti *shoppingu*-reidile – kes leidis suusaprillid, kes suveniire, kes kohalikku märjukest reisist mahajäänud "klemmidele".

Järgneva päeva varahommikutundidel oli õhus tunda ärevust, ees ootas suur sõit. Pärast paaritunnist rutiinset sõitu ja väikest tankimist ei pakkunud suusakepp enam rahvale rahuldust, hakati otsima midagi extreemsemat. Lahenduseks sai hüpperada. Mõne hüpperingi möödudes said osast mäeässade tiimist jalamehed, nimelt ei pidanud nende suusad väljakusele vastu. Eraldi tooks siinkohal esile BBAh1 õpilase Andres "Levandi II" Aksel *aka* Volz`i, kes ületas topelt teiste extremistide jõupingutused. Kokku jäid tolle mäe peal suuskadest ilma 8 inimest. Õhtul mindi muresid uputama ja jalga keerutama Popradi nighclubi. Meie meeste suureks kurvastuseks polnud klubis ühtegi kohaliku õrnema soopoole esindajat. Klubis pidutseti kella 3-ni (rohkem ei lastud).

Viimasel päeval rutati juba varakult mäele. Paljud rahuldamatud läksid nõlvadele, kuid oli ka neid, kellel suuskamisest isu täis oli. Nemad sisustasid aega mäejalamitelt liulaudadega alla sõites ning niisama mõnusat ilma kaifides. Pärast paaritunnist olemist rutati viimasele väljakutsele - mindi "tzekkama" termaalvete basseini. Jube kaif oli ujuda 40 C välisbassenis. Pärast väikest talisuplemist asuti koduteele, ning viimaseid tooste tõstes jõuti laupäeva õhtuks õnnelikult koju.

Kõik, kes eelnevat lugedes midagi huvitavat leidsid, ärge muretsege, järgmisel aastal on jälle minek, nii et jälgige reklaami!

Muljeid kirjeldasid: Ave Nurme, Aigar Märesepp, Kuno Peek ja Juhan Haldre.

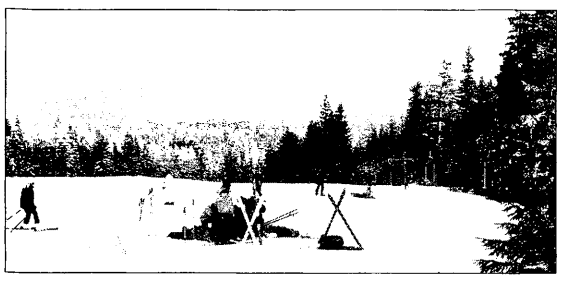

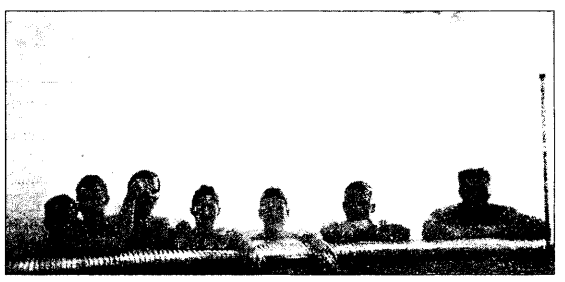

Make Yourself a Present!

... and don't forget Your friends!

Oled› elu soosik

Vanzetti

[Üliõpilaspilet] + [rahvusvaheline pangakaart] = ISIC Maestro

ISIC Maestro on rahvusvaheline pangakaart, mis kehtib ka üliõpilaspiletina. Ühispanga tudengikaardist on kasu nii igapäevases elus kui reisil olles – kaob vajadus sularaha kaasas kanda.

Lisaks pakuvad ISIC Maestro omanikule hulgaliselt hinnasoodustusi paljud populaarsed lõbustusasutused, muuseumid, kauplused, majutus- ja transpordiettevõtted nii Eestis kui mujal maailmas. ISIC Maestro omanik saab oma üliõpilasstaatust tõestada üheksakümnes riigis.

Kõige soodsam on võtta ISIC Maestro rahvusvaheline kaart koos õppelaenuga Ühispangast.

EESTI ÜHISPANK

www.eyp.ee

tel 66 55 100